

Töölöläinen

TÖÖLÖN &

MEILAHDEN

N:o 22

12.11.2023

AMMATTILAISET VÄLITTÄÄ EDELLEEN!

Huolitettua välitystyötä vuosien
kokemuksella, ota yhteyttä!

- Yli 20 vuoden kokemus
- Yli 2000 tehtyä
asuntokauppaa
- Useina vuosina ketjuna
paras välittäjä
- Ei kuluja ellei kauppaa
- Tutustu suosituksiini:
jarmotaipale.fi

JARMO TAIPALE

040 829 7171
jarmo@nordkv.fi

Bulevardi 13, 00120 Helsinki

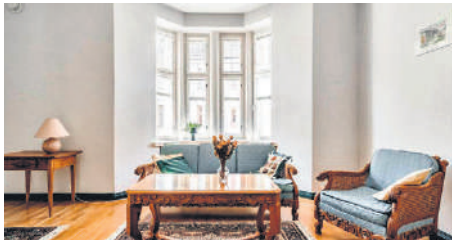
NORD

KODINVAIHTO MIELESSÄ?

Tervetuloa alueen avuliaan asiantuntijan asiakkaaksi.
Tiedustelut 044 283 1195, taka-toolo@km.fi

Mechelininkatu 3b, Etu-Töölö. KT 89 m²
3h, k, s+kph, erill.wc, las.p. Valoisa läpitalon
asunto. Mahd. ostaa ap vhp. 60 000 €. E-lk
C2018. Mh. 799 000 €. Kohde 1354018

Cygnaeuskenkatu 7, Etu-Töölö. KT 63,5 m²
2h, k, kph. Valoisa kaksio putkiremontoidussa
jugendtalossa. E-lk F2014. Mh. 485 000 €
Kohde 1352961

Urheilukatu 38, Taka-Töölö. KT 78 m²
3h, k, kph, wc, alkovi. Kaunis kolmio, hiljainen
sijainti. Putket tehty. E-lk E2018. Tarjouskau-
pan lähtöhinta 485 000 €. Kohde 1352841

Runeberginkatu 18, Etu-Töölö. KT 63,2 m²
3h, k, kph. Läpitalon kolmio, jossa neliot kohdal-
laan. Hyvin hoidettu taloyhtiö. E-lk E2018
Mh. 543 000 €. Kohde 1357733

Kiinteistömaailma | Taka-Töölö-Meilahti

044 283 1195 | Nordenskiöldinkatu 2
taka-toolo@kiinteistomaailma.fi

NELIÖT LIIKKUU^{LKV}

ETU-TÖÖLÖ, KT 110 m²
3h+k+halli+kph+erillinen wc

Apollonkatu 3 B. Ylimmän kerroksen
tunnelmallinen töölöläiskoti. Yhtiön
putkiremontti tehty 2017. E=G/2007.
Esittely yksityisnäytöin!

Mh. 845 000 €

TAKA-TÖÖLÖ, KT 96 m²
3h+k+kph+erill.wc+varasto+parv.

Päivärinnankatu 4 A. Valoisa läpitalon
tilava perheasunto. Hyvässä yhtiössä
vuokratuottoja ja matala vastike.
E=F/2013. **Esittely yksityisnäytöin!**

Mh. 678 000 €

PUNAVUORI, KT 50 m²
2h+avok+kph+erill.wc

Uudenmaankatu 44 E. Sisäpihan kaunis
kaksio. Lankulattiaa ja huonekorkeut-
ta. Tilaisuus! E=D/2007.
Esittely yksityisnäytöin!

Mh. 408 000 €

TÖÖLÖ, KT 48,4 m²
2h+avok+kph+erillinen wc

Mannerheimintie 56 A. Viidennen ker-
roksen sisäpihan asunto Carelia-taloss-
sa. Yhtiöllä merkittäviä vuokratuottoja.
E=G/2007. **Esittely yksityisnäytöin!**

Mh. 378 816 € Vh. 398 000 €

TÖÖLÖ, KT 32 m²
1h+avok+kph+alkovi+ransk.parv.

Sibeliuksenkatu 4 B. Hyväkuntoinen
sisäpihan tilaihme. Isot remontit tehty ja
vuokratuottoja. E=D/2018.
Esittely yksityisnäytöin!

Mh. 240 077 € Vh. 248 000 €

ETU-TÖÖLÖ, KT 80 m²
3-4h+avok+halli+kph+erill.wc
Mechelininkatu 26 B. E=E/2018.
Mh. 675 000 €

TÖÖLÖ, KT 53,5 m²
2h+avok+kph+vh. Rv. 2017
Mechelininkatu 32b. E=E/2018.
Mh. 518 000 €

Kyseisistä kohteista on myyntitilaisuuksien.
Niistä ei toistaiseksi voi jättää tarjouksia
eikä sopia esittelystä.

MARKKU HAKALA

Kiinteistönvälittäjä LKV, KTM
www.markkuhakalalkv.fi

markku.hakala@neliotliikkuu.fi
+358 40 486 1986
Museokatu 7, 00100 Helsinki

Loistetta asuntokauppaan

Kodinvaihdon ollessa ajankohtaista olethan yhteydessä!
Alueesi asiantuntijat palveluksessasi.

Kristiina Horsma
Yrittäjä, LKV, LVV
040 725 0555
kristiina.horsma@remax.fi

Ilkka Huttunen
LKV, LVV, KIAT
050 464 0205
ilkka.huttunen@remax.fi

Tuomo Ikäläinen
LKV, LVV, KTM
045 152 5325
tuomo.ikalainen@remax.fi

Anna-Kaisa Arko
LKV, LVV, KTM
040 745 0071
anna-kaisa.arko@remax.fi

Olli Rosti-Räty
LKV, LVV
0400 550 508
oili.rosti-raty@remax.fi

Arja Sunikka
LKV, LVV
0400 948 953
arja.sunikka@remax.fi

Hannes Pasanen
LKV, LVV
044 555 0684
hannes.pasanen@remax.fi

Tom Kajander
LKV, LVV
045 783 82366
tom.kajander@remax.fi

Milla Aldemir
Myyntineuvottelija
041 367 8649
milla.aldemir@remax.fi

Janne Jasu
Myyntineuvottelija
044 982 0069
janne.jasu@remax.fi

Joona Teperi
Myyntineuvottelija, KIAT
044 337 7758
joona.teperi@remax.fi

Kristiina Sevander
Myyntineuvottelija
044 250 6769
kristiina.sevander@remax.fi

450 asiantuntevaa
välittäjää

96%

Asiakkaistamme
suosittelee meitä

39%

Lyhyempi
myyntiaika

VARAA MAKSUTON ARVIOKÄYNTI: remax.fi/loiste

RE/MAX
LOISTE

RE/MAX Loiste
050 559 7321 | loiste@remax.fi

Mannerheimintie 44
00260 Helsinki

Pittoa liukkauteen

**Kenkä-Ralesta
lämpimät
nasta- ja kitka-
kengät sekä
liukuesteet.
Esimerkiksi**

**Devisys
Liukuesteet**
4 eri kokoa. Puetaan
kantapään alle
35 €

KR

**Tuisku
Liukuesteet**
Koko kengän
pohjaan
29 €

**Naisille & Miehillä
Pomar +plus
Nastaniikkurit**
239 €

**Naisille
Pomar Gore Tex
Nastaniikkurit**
179 €

KENKÄ-RALE

Runeberginkatu 63 | Palvelemme ma-pe 10-17.30 ja la 9.30-15
09 495 697 | info@kenka-rale.fi | www.kenka-rale.fi

Tyylikkääts vaatteet
mittatilaustyönä
yksilöllisesti

Korjaukset ja muodistukset

Aipaette Oy
Aila Parhiala
Urheilukatu 2, Töölö
P. 09-498 125
www.aipaette.fi

**TÖÖLÖNTORIN
HAMMASLÄÄKÄRIT**

P. (09) 44 99 04
Töölöntorinkatu 11 A 2
info@tthammas.fi
www.tthammas.fi

Hammaslääkärit

- Aulikki Hohtari-Matti
lensairaudet, implantologia
- Jaana Hurnanen

Suuhygienistit

- Ansa Juutilainen
- Hanna Järvilehto

Kotisiivous ei ole ikinä ollut näin
vaivatonta

Lakeuden Emännät siivoaa
satojen vuosien kokemuksella

Soita Emännille
p. (09) 55 88 09
www.fennicahouse.fi

**HAMMASIMPLANTTI
+ KRUUNU**

VARAA AIKA
MAKSUTTOMAAN
IMPLANTTIHOIDON
ARVIOINTIIN
09 23 174

Fabianinkatu 31 C, 4 krs.
00100 Helsinki

BetterBite
Hammasklinikka

1200€

**Suomen Punaisen Ristin Töölön osaston
uusien ja vanhojen vapaaehtoisten
jouloglogit ja**

SYYSKOKOUS

pidetään keskiviikkona 22.11.2023 osoitteessa:
Helsingin Aikuisopisto, luokka 413, 4. krs, Runeber-
ginkatu 22-24.

Tule tutustumaan toimintaamme ja glögille klo
17.30-18.30

Syyskokous klo 18.30-19.30
- kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat

Pyydämme ystävällisesti ilmoittautumaan viimeistään
maanantaina 20.11. osoitteeseen:
toolo@punainenristi.fi.

Tervetuloa!
Hallitus

Punainen Risti

kotisivu: rednet/töölö

Töölönlahden kehitys askeltaa eteenpäin

Daniel Sazonov

Töölönlahti on aivan ainutlaatui-
nen ja upea luontokeidas Helsingin ytimessä.

Hyvien ulkoilumahdollisuuksi-
en lisäksi Töölönlahti on kunnos-
tautunut Suomen parhaimmassa
kulttuuritarjonnassa.

Yhdeltä kulmalta löytyy kan-
sallisooppera, toiselta kansal-
listeatteri, kolmatta reunustaa
Finlandia-talo. Puiston toisella
puolella kohoaa Oodi ja Musiik-
ki-talo. Alueena Töölönlahden
ympäristö itsessään toimii myös
taidenäytösten osana vaikkapa
Lux Helsingin aikana. Olemme
töölöläisinä etuoikeutettuja, kun
meillä on tällaiset "lähipalvelut".

AIVAN viimeinen silaus Töölön-
lahdelta ja sen puistosta kuitenkin
puuttuu. Joinakin aikoina "puis-
to" -nimityskin on liioiteltua, kun
näky on muistuttaa ennemminkin
aavikkonurmea.

Yksi askel eteenpäin tämän
korjaamiseksi saadaan ensi vuon-
na, kun esityksestäni ylimääräiset
puolitoista miljoonaa kohdenne-

taan Töölönlahden alueen paran-
tamiseen.

Eurojen taustalla on aikoinaan
kaupungin perustama Kamppi –
Töölönlahti -alueen investointi-
rahasto, josta alueen kehittämistä
on rahoitettu. Rahasto itsessään
lakkaa, mutta kaupunginhallituk-
sen ja valtuuston tekemällä pää-
töksellä rahastossa vielä olleita
puoltatoista miljoonaa ei siirretä
kaupungin kassan jatkeeksi, vaan
alueen kehittämiseen täysimääräi-
sesti.

Panostus jatkaa hienosti Töö-
lönlahden alueen kehittämistä,
jota olen itsekin saanut olla osal-
tani eri vaiheessa puskeudessa
eteenpäin.

AIEMMIN olen tällä palstalla kir-
joittanut ulkokuntosalista, joka
Töölönlahdelle tulisi saada. Sa-
maa kaipailla muuten maan pää-
lehden urheilutoimituskin. Nyt
salille on osoitettu paikka ja se
toteutuu. Kelpo täydennys Mänty-
mäkeen muutama vuosi kaupun-
gin kuntoporrasohjelmalla saa-
duille kuntoportaille.

Oma kysymyksensä on Finlan-
dia-talon remontti ja siihen kyt-
keytyvä Pikku-Finlandia. Finlan-
dialalon putkien valmistumista ja
Suomen sääoloihin huonosti sopi-
van marmorin turhan usein toistu-
vaa laattojen vaihtoa odotellessa
on Pikku-Finlandian päädyn kah-
vila ehtinyt löytää tiensä monen
sydämeen.

Varsinaisessa Finlandia-talossa
on siinäkin ollut kahvila, mutta
se ei ole samalla tavalla avautu-
nut lenkkipolun varrelle ja ilta-

**"Nyt salille on
osoitettu paikka ja
se toteutuu."**

aurinkoon. Mikrosijainneilla on
merkitystä.

Parhaillaan pohditaan Pikku-
Finlandian tulevaa kohtaloa. Ra-
kennus on hankittu sellaiseksi,
että sitä voidaan tulevaisuudes-
sa käyttää erilaisiin tarkoituksiin.
Vahvana ehdokkaana on raken-
nuksen siirtyminen koulukäyt-
töön. Tämä on varmasti hienolle
rakennukselle hyvä tulevaisuus.

Ajoituksella on kuitenkin väliä.
On selvää, että Pikku-Finlandia
tarvitaan Finlandia-talon remon-
tin loppuun. Mutta kuinka kauan
sen jälkeen? Kysyntää ilmeisesti
konferenssikäyttöönkin olisi.

Ajattelen itse, että ennen siirto-
päättöstä on oltava selkeät suun-
nitelmat siitä, mitä Pikku-Finlan-
dian paikalle tulee. Tässä katse
koskee erityisesti kahvilaa Töö-
lönlahden raitin varrella. Yhtä
massiivista pysyvää rakennusta
ei tietenkään voi Finlandia-talon
eteen tehdä. Sitä emme kuiten-
kaan saa päästää tapahtumaan,
että Pikku-Finlandia karratään
pois ja paikalle jää vuosiksi aa-
vikkonurmea - tai pahimmissa
tapauksessa tyhjä asfaltti- tai se-
pelikenttä. Töölönlahti ansaitsee
tätä parempaa.

Kirjoittaja on sosiaali-,
terveys- ja pelastustoimen
apulaispormestari

**ALUEESI AIDOSTI TUNTEVAT
HUIPPUVÄLITTÄJÄT**

Haluatko alueesi asiantuntijan hoitamaan kotisi myynnin?
Sovi kanssamme arviokäynti, niin laadimme perustellun hinta-
arvion asunnostasi ja kerromme, miten myymme sen tehokkaasti.

TÖÖLÖ 84,5 m² Läpitalon kolmio halutussa yhtiössä.
Mechelininkatu 34b, Helsinki. KT, 3h, k, kph, s, wc, vh, p. Rv.
2001. C2018. Mh. 838 000 €. 21765771. Sovi oma esittelysi.

ETU-TÖÖLÖ 75,5 m² Koti rauhallisella sijainnilla. Temppelikatu
17 A, Helsinki. KT, 2 h, k, vh, kph, erill. wc. Rv. 1925. G2013.
Mh. 550 000 €. 20943779. Sovi oma esittelysi.

RIIKA ERKKILÄ
kiinteistönvälittäjä LKV, OTM
040 832 2195
riikka@bo.fi

MAARIT NIEMELÄ
kiinteistönvälittäjä LKV, KILEAT
040 166 0248
maarit@bo.fi

BO LKV OY | Tunturikatu 18, 00100 Helsinki

Voimalaitokselle uutta käyttöä

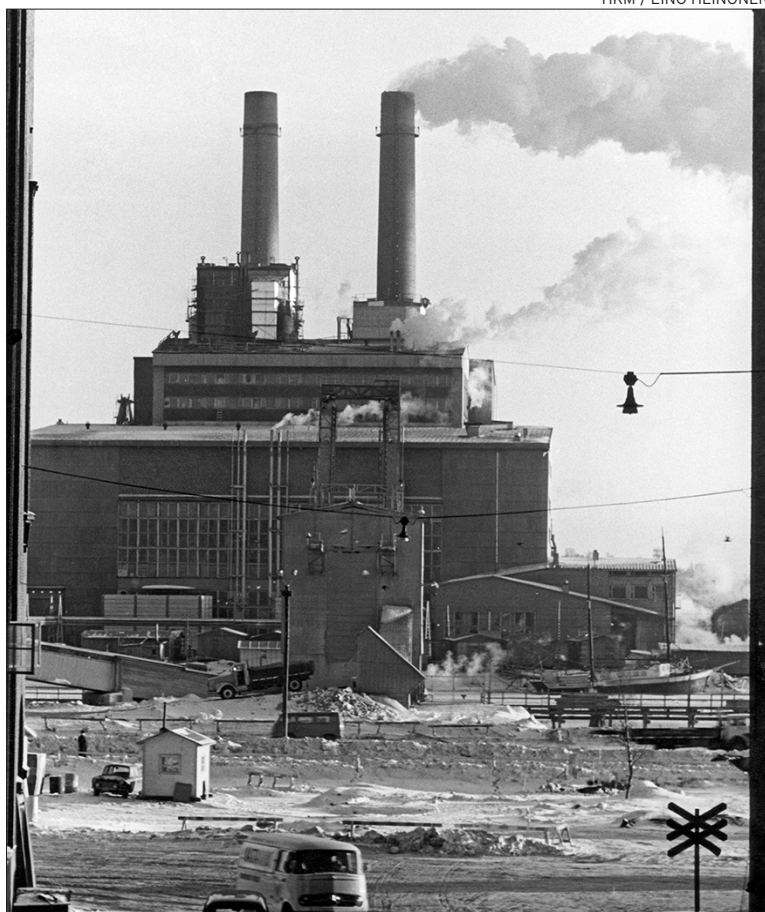
Töölöläinen

Helsinki selvittää Hanasaaren voimalaitoksen tulevaisuuden mahdollisuudet vetovoimaiseksi kohteeksi.

Hanasaaren voimalaitos on helsinkiläisille tutuksi tullut arkkitehtoninen maamerkki itäisessä kantakaupungissa. Suurikokoinen voimalaitos on ollut pian 50 vuotta osa Helsingin kaupunkikuvaa. Energiantuotanto voimalaitoksessa loppui huhtikuussa. Alue kokee tulevina vuosina mittavan muutoksen. Helsingin kaupunki selvittää nyt mitä kaupunkikehityksen mahdollisuuksia voimalaitosrakennus voisi tarjota.

Tehtyjen selvitysten perusteella on päädytty siihen, että Hanasaaren voimalaitosrakennus voisi olla säilytettävissä ja sille olisi löydettävissä käyttöä myös tulevaisuudessa. Uusiokäytön mahdollisuuksia tullaan nyt selvittämään tarkemmin.

"Parhaimmillaan sijainniltaan näin keskeinen ja arkkitehtonisesti kiinnostava teollinen miljöö voi tarjota merkittävää potentiaalia koko kaupungin näkökulmasta. Maailmalla on useita esimerkkejä vanhoista voimalaitoksista, joista

HKM / EINO HEINONEN

Hanasaaren Voimalaitos kuvattuna 1960-luvulla.

on kehitetty hyvinkin vetovoimaisia kohteita. Helsinki tutkii nyt perusteellisesti Hanasaaren tarjoamat mahdollisuudet, pohtii Helsingin kaupungin designjohtaja **Hanna Harris**.

VOIMALAITOKSEN tulevaa käyttöä ei ole vielä ratkaistu. Kaupunki teettää selvityksiä, joiden tarkoituksena on tuottaa lisätietoa ja varmistaa se, voidaanko voimalaitosrakennus säilyttää osana

alueen jatkokehitystä. Tiedossa on, että alueen maaperä on haasteellinen. Myös rakennuksen perustusten ja muiden rakenteiden kuntoa tullaan tutkimaan lisää.

"Voimalaitoksen tulevasta käytöstä tullaan näillä näkymin järjestämään kilpailu. Tarkastelemme myös voimalan väliaikaiskäytön mahdollisuuksia, kertoo voimalaitoksen jatkokäytön suunnittelusta vastaava projektinjohtaja **Päivi Hietanen** Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta.

ARKKITEHTI Timo Penttilä suunnittelema Hanasaaren voimalaitos valmistui vuonna 1974. Laitoksen toiminta päättyi huhtikuun alussa 2023. Itse voimalaitosrakennus, sen etualalla sijaitseva sosiaalirakennus sekä keskeisiä osia prosessilaitteista pyritään säilyttämään. Säilytettävä kokonaisuus on määritelty Helenin, kaupungin ja kaupunginmuseon tiiviissä yhteistyössä perustuen rakennushistoriaselvitykseen ja tehtyihin tutkimuksiin.

Alueelta tullaan purkamaan esimerkiksi laboratorio- ja konepajarakennukset ja muita sekundäärisiä rakennuksia. Nämä purkutyöt käynnistyvät vielä loppuvuoden aikana. Kaiken kaikkiaan purkutyöt tulevat kestämaan noin puoli vuotta.

"Voimalaitos on rakennustaitteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä kokonaisuus,

joka tarjoaa mahdollisuuksia monenlaiselle toiminnalle. Pyrimme nyt tehtävillä toimilla ja selvityksillä luomaan parhaat mahdolliset edellytykset voimalan tulevaisuuden suunnittelulle, toteaa Päivi Hietanen.

HELEN JATKAA toimintaansa voimalaitoksen viereen kaavoitetulla energiakorttelin alueella. Uusi asemakaava mahdollistaa korttelin käytön erilaisten uusiutuvien energiamuotojen tuotantoon hiilineutraaliustavoitteiden mukaisesti.

Hanasaaren rakennettavien kolmen sähkökattilan tuottama lämpö vastaa yli 40 000 kerrostalokaksion lämmön vuositarvetta.

"Helenin ja Helsingin kaupungin yhteinen tavoite on olla hiilineutraali 2030 mennessä. Hanasaaren voimalaitoksen sulkemisen myötä Helenin hiilidioksidipäästöt putosivat 40 prosenttia ja Helsingin päästöt 20 prosenttia. Panostamme sähköistävään, entistä monipuolisempaan ja hajauteutumpaan lämmöntuotantoon, jonka keskiössä ovat hukka- ja ympäristölämmöt sekä sähkökattilat. Sähköä tuotamme puhtaasti muun muassa vesi-, tuuli- ja aurinkovoimalla, joihin olemme investoineet voimakkaasti viime vuosien aikana, summaa Helenin energia-alustasta ja tuotantoratkaisuista vastaava johtaja **Timo Aaltonen**.

UUSI SHOWROOM & MYYMÄLÄ

Bulevardilla

Proffs-siveltimiä -25 %

Avajaisten kunniaksi paljon alennuksia valikoiduista tuotteista!

Tervetuloa tutustumaan Suomessa suunniteltuihin, käsintehtyihin siveltimiin sekä Duroyn muihin laadukkaisiin kauneudenhoitovälineisiin!

Kaikki irtoripset vähintään -25 %

Geelimaski -25 %

Duroy®

Bulevardi 5 | Ma-pe 10-18, La 10-16
Duroy.fi & Duroypro.fi

* tarjoukset voimassa 31.12.2023 saakka

Ostan vanhat, tarpeettomat **LP-LEVYSI**

70-luvun soul, disco ja funk.
70-, 80- ja 90-luvun hard-rock.
Myös metallimusiikki kiinnostaa.
Soita ja tarjoa, voin tulla noutamaan.
Petri Laaksonen p. 050-4621 383.
Levyt tulee omaan käyttöön. Ei jälleenmyyntiin.

APOLLONIAN HAMMASLÄÄKÄRIT

Soita ja varaa aika **09 586 8150**

Maksat meillä vain todelliset hammashoitokulusi – emme veloita toimistomaksua!

Freda 77
apollonianhammaslaakarit.fi

OSTETAAN KULTAA JA HOPEAA

Töölön tullin myymälä
Mannerheimintie 114
ma-pe klo 10-17

Ostamme korut, kellot, aterimet, mitalit, kolikot. Ilmainen arviointi.
Maksamme jalometallin arvon käteisenä tai tilille!

HUOLETTAAKO ARVO-OMAIKUUTESI SÄILYTYS KOTONA!

Uusille tallelokeroasiakkaille testamentti kaupanpäälle! Arvo 240€

Tarjous sisältää perusmuotoisen, lakimiehen laatiman testamentin.
Edellyttää vuoden mittaisen tallelokerosopimuksen.
Tarjous voimassa 31.12.2023 asti.

JALONOM
09-512 7298
www.jalonom.fi

Espoo Leppävaara
Vanha Maantie 1
ma-pe 10-17

Ajankohtaista

Ympäristöarvot huomioon

Tiida Korkeela

Helsinki sai oman kulttuuriympäristö-ohjelmansa.

Uusi kulttuuriympäristöohjelma pyrkii ottamaan kulttuuri- ja ympäristöarvot huomioon kaupunkisuunnittelussa aiempaa konkreettisemmin.

”Helsinki on historiallisesti kiinnostava, kulttuuriympäristöjään arvostava ja kestävästi muuttuva kaupunki. Kulttuuriympäristöt lisäävät kaupungin vetovoimaa”, ohjelman projektipäällikkö Sari Saresto kuvailee. Myös ympäristön vaikutus asukkaiden hyvinvoinnille otetaan Kaupunginmuseon johtamassa ohjelmassa huomioon.

KESÄKUUSSA 2023 julkaistiin kulttuuriympäristöohjelma Helsingille vuosille 2023-2028. Ohjelman nimi on ”Kulttuuriympäristöt helsinkiläisten voimavarana.”

Sillä halutaan vahvistaa päätöksenteossa, suunnittelussa ja kaavoituksessa kulttuuriympäristöjen merkityksellisuutta, korostaa niiden vaalimisen ja hoidon tärkeyttä sekä kannustaa kaupunkilaisia ja vierailijoita niiden käyttöön.

Helsingissä ensimmäistä kertaa laadittu kulttuuriympäristöohjelma on tehty laajassa yhteistyössä kaupungin eri toimijoiden ja muiden tahojen kanssa. Helsingin Kaupunginosayhdistys Helkan kesällä 2021 toteuttamaa laajaa kulttuuriympäristöjä koskevaa kyselyä hyödynnettiin ohjelmatyöryhmän ja Helkan yhteisissä keskusteluissa.

YMPÄRISTÖ- ja kulttuurihistoriallisten arvojen huomioiminen on

JUHA LAITALAINEN

Esimerkiksi Lapinlahden sairaala-alue on pitkään ollut kiinteistösijoittajien katseiden alla. Sijoittajia kiinnostaa hankkeessa vain taloudelliset näkökohdat, asukkaat kaipaavat alueen tuomaa rauhaa.

mainittu jo vuoden 2016 yleiskaavassa. Mitä ohjelman on tarkoitus tuoda lisää jo olemassa oleviin linjauksiin kulttuuriympäristöohjelman projektipäällikkö Sari Saresto?

”Ohjelma täydentää yleiskaavassa esiin tuotuja kulttuuriympäristöarvoja. Yleiskaavan 2016 jälkeen kaupungin organisaatio on muuttunut. Eri toimialoilla tehdään paljon kulttuuriympäristöjä koskevia päätöksiä. Ohjelmalla pyritään luomaan toimialojen ja palveluiden yhteinen tietoisuus kulttuuriympäristön arvoista, yhdessä tekemisestä ja tiedonkulun sujuvuudesta. Tavoitteena on kestävästi ja hallitusti kasvava kaupunki, jonka voimavara on paikallisuus. Parannettavaa on työkaluissa ja aineistojen saatavuudessa ja viestinnässä. Uutta on myös ohjelman toteutumisen seuranta.”

Helsingin kulttuuriympäristöohjelman lähtökohtana on monimuotoisen aineellisen ja ai-

neettoman kulttuuriperinnön vaaliminen, kehittäminen ja hyödyntäminen Helsingin voimavarana. Tätä työtä vahvistamaan ohjelmassa määritellään 38 toimenpidettä.

Toimenpiteissä mainitaan mm. rakennettujen kulttuuriympäristöjen puisto- ja maisemakulttuurin arvojen säilyttäminen. Tähän pyritään vahvistamalla yhteistyökansia kaupungin sisällä ja tekemällä yhteistyötä jo suunnitteluvaiheessa eri tahojen kanssa.

YLEISESSÄ keskustelussa on noussut viime vuosina esiin huoli tiivistävästä kaupunkirakenteesta ja kulttuuriympäristöjen ja lähiluonnon häviämisestä kasvavan kaupungin ja infrahankkeiden alle. Miten kiinteistösijoittajat otetaan mukaan uusiin linjauksiin ja miten linjausten toteutumista valvotaan ja seurataan?

Esimerkiksi Taivallahteen tuleva rakennus meni läpi erilaisena kuin sen oli tiedotettu toteutuvan.

Onko riski, että kiinteistösijoittaja kuitenkin ottaa huomioon vain taloudelliset näkökohdat ja kulttuuriympäristöohjelman tavoitteet jäävät vain ”unelmahötköksi, jolla asukkaat pidetään rauhallisena”, kuten eräs kommentti somekeskustelussa arvioi koko ohjelmaa, kulttuuriympäristöohjelman projektipäällikkö Sari Saresto?

”Ohjelma ei pysty ratkaisemaan yksittäisiin hankkeisiin liittyviä kipukohtia eikä kaupungin kasvuun liittyvää arvojen yhteensovittamisen ongelmaa. Mutta lisäarvoa syntyy sillä, että kaupungin eri organisaatioilla, kiinteistösijoittajilla ja asukkailla on riittävästi tietoa helsinkiläisistä arvoista, sujuvat käytännöt ja myöskin halu ottaa kulttuuriympäristöt huomioon. Ohjelma tukee pyrkimyksessä säilyttää helsinkiläiset piirteet. Tarvitaan hyvää suunnittelua ja hyvät lähtötiedot.”

LAPINLAHDEN Lähteen toiminnanjohtaja Ville Pellinen pitää

ohjelman tulemistä osaksi kaupunkisuunnittelua myönteisenä.

”Tämä erinomainen ohjelma otetaan kokonaisuudessaan Helsingin kaupunkisuunnittelun päätöksenteon ohjenuoraksi. Systemaattista ja tilastollisesti edustavaa osallisuustyötä tulisi huomattavasti lisätä Helsingin kaupunkisuunnittelussa sekä kulttuuriympäristöjen ja lähiluonnon vaalimisessa.”

KULTTUURIYMPÄRISTÖJEN positiiviset talousvaikutukset syntyvät vuosien mittaan. Yksityisen kiinteistösijoittajan intressissä on saada nopeita voittoja, kun taas yhteiskunnan kannalta kulttuuriympäristön tuottamien rahavirtojen reitti on pitkä ja välillinen. Esimerkiksi majoitus- ja ruokapalvelujen tuottajille kertyvät tulosta siirtyä iso siivu verotuloina kunnan ja valtion kassaan. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa rakennuksessa toimiminen tuottaa käyttäjälleen lisäarvoa ja toimintaan merkityksellisuutta.

”Helsingissä tulisi kiinnittää kaupungin voimakkaan kasvattamisen sijaan enemmän huomiota kaikkeen siihen hyvään ja arvokkaaseen, mitä meillä jo on, ja kehittää kaupungin elinkelpoisuutta ja elinvoimaa näiden tekijöiden ympärille”, sanoo Ville Pellinen.

OHJELMASSA otetaan esille ympäristön vaikutus myös hyvinvoinnille. Vaikka ihmisille henkisesti tärkeät aistihavaintoihin, tunteisiin ja kokemuksiin perustuvat arvot ovat vaikeasti mitattavia taloudellisesti, niillä on suuri vaikutus ihmisen hyvinvointiin.

Kulttuuriympäristöohjelman vaikutuksia arvioidaan vuosina 2026 ja 2028 kaupunginmuseon ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyönä. Samalla kartoitetaan kulttuuriympäristöohjelman päivitystarve.

JAPANILAISTA KÄSITYÖTÄ.

MATSUDA

Liikkeessämme laaja Matsuda-mallisto ainoana Suomessa.
Nopea linssitoimitus, hiontatyö Suomessa.

Puh. 045 112 9451 | Av. ma-pe 11-18, la 10-15
Myös nettiajanvaraus www.optiicat.fi

OptiiCat

Erottajankatu 9

LYS Laakson yhteissairaalan ALLIANSSI

Helsingin kaupunki ja HUS uudistavat Laakson sairaala-alueen vuosina 2022-2030. Vuodenvaihteessa alkaa uusi työvaihe, kun Meilahti-Laakso-tunnelin rakentaminen käynnistyy.

Tervetuloa asukastilaisuuteen
kuulemaan ja keskustelemaan
ma 27.11.2023 klo 18-19

Laakson yhteissairaalan projektitoimistolle,
Lääkärintäti 8 (uudisrakennus sisäpihalla).
Tai tule mukaan etänä, katso ohjeet:
laaksonyhteissairaala.fi

Voit lähettää kysymyksiä etukäteen:
info@laaksonyhteissairaala.fi
p. 041 731 6335

laaksonyhteissairaala.fi
Facebook: Laaksonyhteissairaalan tyydyttämää

Helsinki

Kaupunkiympäristö
hel.fi/kaupunkiymparisto

Linnankoskenpuisto uudistetaan

Linnankoskenpuiston peruskorjauksen tavoitteena on laadukas, toimiva ja viihtyisä korttelipuisto. Puiston viihtyisyyttä, valoisuutta ja turvallisuutta lisätään kiinnittämällä huomiota puiston valaistukseen ja kasvillisuuden sijoitteluun. Puiston oleskelu- ja leikkipaikkoja uudistetaan, ja kulkuyhteyksiä parannetaan.

Puistosuunnitelman luonnos on esillä 15.–28.11.2023:

- Verkkosivuilla hel.fi/suunnitelmat kohdassa Katu- ja puistosuunnitelmat
- Opastusta suunnitelmiin tutustumiseen saa kaupunkiympäristön asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8

Palaute luonnoksesta: viimeistään 28.11.2023

Lisätietoja: projektipäällikkö Petra Rantalainen, p. 09 310 39795, petra.rantalainen@hel.fi

Pysy ajan tasalla Helsingin suunnittelusta – tilaa Suunnitelmavahti: hel.fi/suunnitelmavahti

Helsingfors

Stadsmiljösektorn
hel.fi/stadsmiljo

Linnankoskiparken förnyas

Målet för totalrenoveringen av Linnankoskiparken är en högklassig, funktionell och trivsam kvarterspark. Parkens trivsamtet, ljus och säkerhet ökas genom att fästa uppmärksamhet vid belysningen och placeringen av växtlighet i parken. Parkens vistelse- och lekstråden förnyas och passagerna förbättras.

Utkastet till parkplan är framlagt 15.–28.11.2023:

- På hel.fi/planer under Gatu- och parkplaner.
- Stadsmiljösektorns kundservice på Verkstadsgatan 8 hjälper dig med att studera planerna.

Respons på utkastet: senast den 28.11.2023

Mer information: Petra Rantalainen, projektchef, tfn 09 310 39795, petra.rantalainen@hel.fi

Håll dig uppdaterad om planeringen i Helsingfors – prenumerera på Planvakten (på finska): hel.fi/suunnitelmavahti

SEURAAVA LEHTI ILMESTYY 26.11.

Hei! Minä olen Gooseberry Pie, ainutlaatuinen Charlie Bears -nalle.

Etsin halikavereita pitkäkestoiseen suhteeseen, iästä ja sukupuolesta riippumatta. Viihdyn hyvin sylissä, mutta näytän tosi söpöltä myös sohvalla tai sängyllä. Ulkomuodoltani olen mukavasti pyöreä, erittäin pehmeä ja tunnun käsissä äärimmäisen laadukkaalta – olenhan taitavien nalleartisaanien käsin tekemä.

”Monet on sanoneet että olen ihan erilainen kuin tavalliset pehmolelut. Sen huomaa kyllä heti silmiin katsomalla ja syliin ottamalla.”
– Gooseberry Pie

Mikäli kiinnostuksesi heräsi, löydät minut ja yli sata muuta käsin tehtyä laatunallea Little Teddy Shopista Punavuoresta, ihan Viiskulman pysäkin vierestä osoitteesta **Merimiehenkatu 10**

Unelmien nallekauppa
kaikenikäisille palvelee
myös verkossa osoitteessa
nallekauppa.fi

LITTLE TEDDY SHOP

Punavuoren myymälämme avoinna tiistaista perjantaihin 12–18, lauantaisin 12–16. Sunnuntain ja maanantain olemme suljettu.

Vaihda nyt uuteen

Loewe täyttää 100 vuotta.
Juhlistamme sitä vaihtokampanjalla.

Hyvitämme jopa **500€** vanhasta televisiostasi vaihdossa uuteen LOEWE OLED-televisioon

LOEWE.
MADE IN GERMANY

HALORADIO

Pieni kauppa
suuri palvelu

HALORADIO

Eteläinen Hesperiankatu 26 | 00100 Helsinki | (09) 445 633 | www.haloradio.fi | Ark. 10-17

Lisätietoja kampanjasta myymälässämme. Tarjous voimassa marraskuun 2023 loppuun asti.

Isänmaa kutsuu

Timo Elo

”Kun isänmaa kutsuu, silloin mennään”. Alexander Stubb haluaa nähdä Suomen avoimena, turvallisena ja kansainvälisenä maana.

Aleksander ”Alex” Stubb on syntynyt Helsingin Naistenklinikalla.

”Totta. Olin klinikan painavin lapsi 20 vuoteen”, hän kertoo.

Mitä helsinkiläisyys sinulle merkitsee?

”Ennen kaikkea kotia ja koti-seutua. Lapsuudessani asuin Länsi-Helsingissä, sen viimeisessä kerrostalossa ennen Otaniemen siltaa. Koulut kävin Lehtisaressa, Munkkiniemessä ja Haagassa. Joten tällainen helsinkiläinen lähiöläinen olen.”

Mikä on suhteesi Töölöön?

”Isäni **Göran Stubb**in NHL-kykyjen etsijätoimisto oli aikoinaan Runeberginkadulla, ja Töölö GYMissä olen treenannut. Lisäksi isoäitini asui pitkään Tempelli-aukiolla.”

Vuonna 2020 kysyttiin – turhaan - halukkuuttasi Helsingin pormestariksi. Miksi kieltäydyit?

”Kansainvälinen politiikka on ominta aluettani. Sen takia lähdin politiikkaankin. Enkä usko, että vahvuuteni olisivat olleet paikallispolitiikassa. Esimerkiksi Ukrainan sodan alkaessa minulle oli ominainen rooli sanoittaa sotaa sadoissa kansainvälisen median haastatteluissa.”

Mitkä ovat mielestäsi tasavallan presidentin tärkeimmät tehtävät?

”Presidentti johtaa ulkopoliittikkaa yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Hän toimii myös puolustusvoimain ylipäällikkönä päättäen sodasta ja rauhasta. Lisäksi hän on arvojohtaja. Sellaiseksi kukaan ei kuitenkaan voi itseään nimittää, koska arvojohtajuus saavutetaan vain omalla esimerkillä. Presidentin tulee huolehtia siitä, että me suomalaiset olemme ulkonaisesti yhtenäisiä.”

”Näyttää kuitenkin siltä, että kansa on jakautunut kahtia ja keskustelukuluttuuri on jännitteinen. Tätä olen ulkomailta käsin seurannut seitsemän vuoden ajan. Vastakkainasettelua esiintyy esimerkiksi kaupunki-maaseutu, nuori-vanha, mies-nainen, globalisti-lokalisti -ryhmien kesken. On tärkeää, että yhteiskunnan liima pysyy ja yhtenäisyys säilyy vaikeina maailmanpoliittisina aikoina.”

ALEXANDER Stubbilla on takanaan näyttävä poliittinen ura. Hän toimi Suomen pääministerinä 2014-2015, Kansallisen Kokoomuksen puheenjohtajana 2014-2016, kansanedustajana 2011-2017, valtiovarainministerinä 2015-2016, ulkomaankauppa- ja eurooppaministerinä 2011-2014 sekä ulkoministerinä 2008-2011. Europarlamentaarikkona hän on toiminut 2004-2008 sekä **Jan Vapaavuoren** noustua Helsingin

JUHA LAITALAINEN

”Nyt Suomi tarvitsee vahvaa ulkopoliittista otetta ja sisäisen jakautumisen vähentämistä”, Alexander Stubb sanoo.

Kenestä Sauli Niinistön seuraaja osa 5

➤ Töölöläinen-lehti esittelee vapaavalintaisessa järjestyksessä presidenttiehdokkaita, joista yksi on Sauli Niinistön seuraaja.

pormestariksi tämän seuraajana Euroopan investointipankin varapääjohtajana vuodesta 2017 tammikuuhun 2020, minkä jälkeen hän on ollut professorina ja yksikön johtajana 1972 perustetussa EU-yliopistossa Firenzessä.

Presidentinvaalien maakuntakierroksilla Alexander Stubb on saanut muiden ehdokaiden tavoin vastata kansalaisten kysymyksiin.

”Käsiteltävät aiheet ovat olleet pitkälti hyvin samantyyppisiä. Useimmiten on kysytty Venäjästä, Natosta, Ukrainan sodasta, Yhdysvaltain tulevista presidentinvaaleista, asevelvollisuudesta, koko maan puolustamisesta, teknologiasta sekä ilmastomuutoksesta.”

Miten hyvin paljasjalkainen helsinkiläinen tuntee Suomen?

”Olen ollut yli kahdeksan vuotta - 3002 päivää - ministerinä, mihin lukeutuu myös pääministeriys ja valtiovarainministeriys, joten eiköhän siinä aika hyvä näppituntuma Suomeen ole syntynyt. Tämän lisäksi olen kiertänyt maata kymmeniä kertoja. Olen käynyt

läpi jokaisen pitäjän, paikkakunnan ja maaseudun kaupungit.”

Kutsu politiikkaan kävi erikoislaatuissa merkeissä vuonna 2008.

”Olimme perheen kanssa Levin hangilla yhdessä tuttavaperheen kanssa, kun tuli puhelu pääministeri **Jyrki Kataiselta**, joka kysyi, olisinko käytettävissä ulkoministerin tehtävään. Aikaa päätöksentekoon oli 24 tuntia. Vaikka minulla ei ollut mitään suunnitelmia kansallisen politiikan suhteen päätin että, kun isänmaa kutsuu, silloin mennään.”

”Tämä presidentinvaaliehdokkuus on kuitenkin pidemmän pohdiskelun tulos. Ilman Venäjän hyökkäystä Ukrainaan olisin tuskien ehdolla, koska Suomen turvallisuuspoliittinen tilanne olisi tuolloin ollut erilainen. Nyt tarvitaan kokemusta ja asiantuntemusta omaava presidentti, Nato-presidentti ja Lännen presidentti.”

STUBBIN isovanhemmat ovat syntyneet Viipurissa ja isä Käkisal-mella. Onko henkisten siteiden katkominen itään Ukrainan sodan takia ollut vaikeaa?

”Nyt otetaan tulokulmaksi se, että katsotaan eteenpäin. Seurataan maailmanpoliittista tilannetta ja keskitytään turvallisuuspolitiikkaan. Ei katsota menneisyyteen, vaikka jokainen on varmaan omalla tavallaan sukujuurtensa ja identiteettinsä van-ki.”

Alexander Stubb tunnetaan

myös aktiivisena kuntourheilijana. Hallitseeko kilpailuvietti tekemisiäsi? ”Ei oikeastaan. Ehkä se kuitenkin ilmenee siten, että haluan joka tilanteessa antaa itseltäni kaiken. Urheilun myötä olen myös oppinut paremmin käsittelemään niin voittoja kuin tappioitakin.”

Urheilun ohella harrastuksiin kuuluu lukeminen.

”Luen enimmäkseen kansainvälistä politiikkaa käsittelevää tietokirjallisuutta. Kirjoitan myös aiheesta kirjaa *The New World Disorder*. Nyt kun maailmanpolitiikka on murroksessa, meneillään on oman sukupolveni vuosia 1918, 1945 ja 1989 vastaava hetki, jolloin maailmanjärjestys on muuttumassa, emmekä ihan tarkalleen tiedä, mihin se on asettumassa.”

”En kuitenkaan kuulu niihin, jotka lietsovat pelkoa, päinvastoin. Suomen turvallisuustilanne on tällä hetkellä vakaa, mikä perustuu uskottavaan itsenäiseen puolustukseen, Nato ja EU-jäsenyyteen sekä pian tehtävään DCA-sopimukseen, joka mahdollistaa erittäin läheisen sotilas- ja puolustusyhteistyökumppanuuden Yhdysvaltain kanssa. Siihen liittyy joukkojen asettautuminen maaperällemme, amerikkalaisen sotamateriaalin varastoiminen Suomeen sekä entistä tiiviimpi yhteistyösuhde Yhdysvaltojen kanssa.”

Tätähän moni myös vastustaa?

”No, en usko, että sitä kovin-kaan moni vastustaa. Ja kun sopimuksen sisältö aikanaan nähdään, huomataan, että se on hyvä ja toimiva. Tämän tyyppinen sopimus on monella Yhdysvaltain liittolaiselle, muun muassa Norjalla ja Turkilla. Nyt sellainen on valmistumassa Ruotsin, Tanskan ja Suomen kanssa.”

ALEXANDER Stubb on suorittanut varusmiespalvelun Kaartin jääkäriyrykmentissä. Reserviupseerikoulu jäi kuitenkin käymättä, kun opiskelu Yhdysvalloissa sijaitsevassa Furman Universityssä kutsui.

”Olen erittäin ylpeä tuon ajan korpraalin natsoistani ja seuraan mielenkiinnolla poikani varusmiespalvelusta tällä hetkellä. Katsoaan, pääseekö hän reserviupseerikouluun.”

Furmanissa Alexander Stubb opiskeli valtio-oppia, kansainvälistä politiikkaa ja taloustiedettä. Hänet palkittiin valmistuvan vuosikurssinsa parhaana opiskelijana.

”Nuorempana en ollut panostanut lukioon, mutta Yhdysvalloissa koin ikään kuin akateemisen herätyksen, jonka myötä syntyi eräänlainen ’lukutoukan’ into ja kyky hahmottaa kokonaisuuksia.”

Alexander Stubb on opiskellut myös Pariisissa, Bruggessa sekä Lontoossa, jossa väitteli tohtoriksi. Hän on toiminut tutkijana ulkoasiainministeriössä, Suomen Akatemiassa sekä erikoistutkijana Suomen EU-edustustossa Brysselissä ja 2003-2004 Euroopan komission italialaisen puheenjohtajan Romano Prodin poliittisena

neuvonantajana. Bruggen College of Europessa opiskellessaan hän tapasi englantilaisen asianajajan **Suzanne Innesin**, jonka kanssa myöhemmin avioitui. Heillä on kaksi lasta.

Alexander Stubb on kuvailtu kotiin, uskontoon ja isänmaahan uskovaksi konservatiiviksi liberaalin vaatteissa.

”Tällainen ihmisten lokeroiminen on vähän vaarallista”, hän toteaa. Mutta on sanonut olevansa myös feministi.

”Ilman muuta. Maailmalla liikkeessä tulee eteen monta asiaa, josta voi suomalaisena olla ylpeä. Olemmehan historian saatossa olleet tasa-arvon eturintamassa.”

Vaalikampanjan aikana mieli-kuvaasi on liitetty jopa jonkinlainen ylimielisyys?

”Toivottavasti näin ei ole. Toivottavasti minut koetaan omana itsenäni, nöyränä ja empaattisena, mutta tietysti yksi ongelma minulla on: jos nimessä on yksi x ja kaksi b:tä, syntyy helposti ennakkoluuloja, mutta ihan tavallisesta velallisesta lehtisaarelaisesta kerrostaloperheestä olen lähtöisin.”

”Nuoruudessani kutsumanimeni oli **Tico**. Nimen alkuperästä on olemassa eri versioita, joista yksi on se, kun äiti kutitti minua sanomalla tik-tik-tik. Suurlähetystössämme Washingtonissa harjoittelijana ollessani ajattelin Ticon kuulostavan liian eksoottiselta, joten muutin nimen Alex-muotoon, jota olen käyttänyt vuodesta 1992. Sitä käyttää myös kansainvälinen media.”

Alexander Stubb on kasvanut kaksikielisestä perheessä, jossa äidin kanssa puhuttiin suomea ja isän kanssa ruotsia.

”Myös veljeni kanssa puhuin suomea. Aloitin suomenkielisessä koulussa, mutta ylimmällä luokalla vaihdoin ruotsinkieliseen Gymnasiet Lärkaniin, minkä jälkeen olin jonkin aikaa eräänlainen ’kieli-invalidi’, kunnes vahvimaksi kieleksi muodostui englanti. Virkamiehenä toimiessani kirjoitin kolumneja kaikilla kolmella kielellä. Lisäksi tulevat ranska ja saksa sekä ’kyökki-italia’.”

”Olen usein miettinyt suomen kielen hassua sanontaa ’pessimisti ei koskaan pety’. Parempi olisi sanoa ’optimisti on usein oikeassa’. Positiivisuus antaa virtaa ja haluan olla tulevaisuuteen uskovien ihmisten ympäröimä. Totta kai realismia pitää myös aina olla, mutta se ei saa johtaa pessimismiin.”

”Historian saatossa yhteiskuntia on uhannut kolme tappajaa: sodat ja väkivalta, nälänhätä sekä pandemiat ja epidemiat. Tänä päivänä sodissa ja väkivaltilanteissa kuolee vähemmän väkeä kuin liikenteessä, nälänhätään menehtyy vähemmän kuin ylipainoon eikä pandemioihinkaan ole koskaan kuollut niin vähän ihmisiä kuin nyt, vaikka juuri äsken meillä oli korona. Median ongelmana on se, että maailmanrauhan säilyminen, hyvin soljuva liikenne tai toimiva koulu eivät välttämättä ole hyviä uutisia”, Alexander Stubb sanoo.

Kylmyyttä, nälkää, pakkotyötä

Kirja

Töölöläinen
Minna Karila

Ariela Säkkinen kirjoitti tietokirjan Paavo Yli-Vakkurin kokemuksista Neuvostoliiton sotavankina.

”Isoisäni olivat sotaveteraaneja, sotainvalideja ja evakoita, joten maanpuolustushenkisyys on tullut minulle verenperintönä. Kuusi vuotta sitten päädyin tekemään viestintää Sotaveteraaniliitolle, mikä antoi aivan uudenlaisen tilaisuuden syventyä aiheeseen”, tietokirjailija **Ariela Säkkinen** kertoo.

Pahinta oli kylmyys -kirjansa lähteinä Säkkinen on käyttänyt mm. **Paavo Yli-Vakkurin** aiemmin julkaisemattomia muistiinpanoja tämän sotavankiajasta, kuulustelupöytäkirjoja, sotavankien katoamiseen liittyviä asiakirjoja sekä muiden sotavankien haastatteluja.

PAAVO Yli-Vakkuri jäi vangiksi elokuussa 1941. Suomalaisen arvioiden mukaan Neuvostoliitolla oli suomalaisia sotavankia 2958–3402 välillä, 1913 heistä pääsi palaamaan kotiin.

Kohdeltiinko vankeja eri tavoin riippuen heidän kansalaisuudestaan?

”Niillä, jotka onnistuttiin leireillä käännättämään, oli hieman paremmat olot, mutta viime kädessä kaikki olivat Neuvostoliiton vihollisia ja pelinappuloita.”

VANKEUTENSA alussa Yli-Vakkuri matkusti vankileiriltä toiselle kuorma-auton lavalla yli

VENÄJÄN VALTION SOTA-ARKISTO RGVA

Karagandan sotavangeja aamuisella marssillaan töihin. Suuri osa laitettiin töihin kaupungissa sijaitsevaan hiilikaivokseen, missä kuolleisuus oli mm. raskaaseen työhön riittämättömästä ravinnosta johtuen korkea. Vankileirin johtoa tämä ei juuri huolettanut – työvoimaksihan löytyi aina uusia vankeja.

50 asteen pakkasessa. ”Kun kylmyyteen lisättiin pakkotyö, nälkä, väkivalta ja kaikki muu kurjuus, onhan se ollut jotain aivan käsittämättömän karmea”, Ariela Säkkinen toteaa.

Vangit sijoitettiin kansalaisuukseen mukaan omiin parakeihinsa, ja käännystyötä tehtiin omien toimesta.

”Kun Yli-Vakkuri ystävystyi italialaisten kanssa, tuo ystävyys oli varmasti turvallisempaa kuin ystävyys suomalaisten kanssa.”

Hangon paluukuulusteluissa häpeän leima. Minulta on kysytty, miksi esimerkiksi italialainen **Giuseppe Bassi** on puhunut avoimesti omista kokemuksistaan. Suomalaiset sotavangit olivat kuitenkin hyvin erilaisessa tilanteessa kuin italialaiset: sodasta tavallaan voittajana selvinnyt Neuvostoliitto oli sodan jälkeenkin rajanaapurimme, joka teki läsnäolonsa suomalaisille hyvin selväksi”, Ariela Säkkinen sanoo.

Tiedettiinkö Yli-Vakkurin työpaikalla hänen sotavankeudestaan?

”Se tiedettiin, että hän oli ollut sotavankina, mutta ei mitään sen tarkempaa. Hänen oppilaansa ovat kyllä kertoneet, että kun yliopistolle tuli korkean tason vierailuja, silloin Paavo Yli-Vakkuri oli aina poissa. Tai kun venäläisiä silmäätekeviä tuli visiitille, hän ei suostunut kättelemään heitä.”

SOTAVANGIT ry perustettiin, mutta vasta 1969. Yhdistys syntyi ennen muuta tarpeesta tarjota entisille sotavangeille vertaistukea.

”Lisäksi yhdistys alkoi hakea heille mm. avustuksia ja kuntoutusta. Useimpien vankien terveydentila oli todella huono: nälkiintyminen, sairaudet ja pakkotyö jättivät pitkäkestoiset jälkensä. Yhdistys ryhtyikin tuottamaan tilastotietoa vankien terveydentilasta, mikä oli niin urauurtavaa, että tuloksia seurattiin ympäri maailmaa.”

Sotaveteraaneja on elossa vielä muutamia tuhansia. Sotaveteraaniliiton tukitoimet ovat nykyisin keskittyneet veteraanien puolisoihin.

JUHA LAITALAINEN

Töölössä asuva Ariela Säkkinen työskentelee viestinnässä sotahistorian parissa, missä häntä erityisesti kiehtovat henkilötarinat ja ihmiskohtalot.

PAAVO YLI-VAKKURIN KOKOELMA

Paavo Yli-Vakkuri (1914–2014) jäi neuvostoliittolaisten vangiksi elokuussa 1941. Vankilassa hän vietti 12345 päivää, eli 3 vuotta, 4 kuukautta ja 16 päivää.

”Yhdistyksen toimintaa ajetaan pikkuhiljaa alas ja se muutetaan kokonaan perinnejärjestöksi. Veteraanien oma toive on ollut se, että heidän perintöään vaalittaisiin ja välitettäisiin tuleville sukupolville. Perinnetyö ymmärretään joskus ehkä tahallisestikin väärin. Se ei missään nimessä tarkoita sodan glorifiointia, päinvastoin. Sodan kokemuksista halutaan kertoa juuri siksi, että kaikki mahdollinen tehtäisiin uusien sotien välttämiseksi. Sama vihollinen ottaa nyt Ukrainassa samanlaisia marssiaskelia kuin aikoinaan Suomessa. 1940-luvun jälkeen uudemmat sukupolvet joutuvatkin ensimmäistä kertaa pohtimaan, ovatko he sotaveteraanien, sotainvalidien, sotaorpojen ja soteleskien tuleva sukupolvi. Suomen sijoittuminen tähän tarinaan ymmärretään ihan uudella tavalla.”

Säkkisen mukaan sotahistoria on usein 70 vuotta sotahistoriasta kirjoittaneiden ihmisten tekemää sisältöä 70 vuotta sotahistoriaa lukeneille.

”Kirjani on suunnattu suurel-

le yleisölle, kaikki asiat selitetään siinä auki. Olen halunnut tehdä mahdollisimman helppotajuisen ja mukaansa tempaavan kertomuksen siitä, mitä sotavankuus merkitsi suomalaisille. Samalla haluan tarjota yleistajuisen esityksen sotaan johtaneista syistä.”

Miten hyvin nuoremmat sukupolvet tuntevat historiaamme?

”Yllättävän huonosti. Olen huomannut tämän omassa korkeakoulutetussa tuttavapiirissäni, jossa on ihmetelty, että tuliko talvisota tosiaan sisällissodan jälkeen, ja eikö jatkosota olekaan sama kuin Lapin sota”, tietokirjailija Ariela Säkkinen kertoo.

HUHTIKUUSSA Ariela Säkkinen jututti italialaista sotavankia Giuseppe Bassia, jonka kanssa Paavo Yli-Vakkuri ystävystyi. Bassi on nyt 104-vuotias.

”Hänen tyttärensä lähetti minulle juuri valokuvan isästään kirjan kanssa. Vaikka Bassi ei ymmärrä sanaakaan suomea, hän oli äärimmäisen iloinen siitä, että hän ehti nähdä tämän kirjan.”

PIK
KU
FIN
LAN
DIA

Johanna Försti
Welcome to MOTOWN
Unohtumaton
PIKKUJOULUILTA
14.12.2023

Pöytävaraukset:
www.finlandiatalo.fi/pikkujoulut **ticketmaster**

PIKKU-FINLANDIAN
UPEIDEN MAKUJEN
JOULULOUNAS 2023

KE-TO / 13.-14.12.
TI-TO / 19.-21.12.
KLO 11.00–15.00

VARAUKSET:
www.finlandiatalo.fi/joululounas
TableOnline

Karamzininranta 4, 00100 Helsinki

FOR XMAS

50
FINLANDIA
TALO HALI

RAVINTOLA
Töölö

Lounasbuffet
14,90 €

MA - PE
11.00 - 14.30

Joulun makuja

Ravintola Töölössä virittäydään joulun tunnelmaan herkullisella lounasbuffetilla.

Katamme joulupöytään yhdistelmän perinteisiä jouluisia makuja tuotuna tähän päivään.

Tutustu ja varaa! →

Runeberginkatu 14-16 | ravintola-toolo.fi

Elämää Tunturikadulla

Mika Waltari -seuran järjestämässä tapahtumassa Hannu Marttila puhuu aiheesta "Sellaista oli elämä Tunturikatu 13:ssa Mika Waltarin aikana". Tilaisuus on kaikille avoin, 13.11. klo 18 Töölön kirjastossa Mika Waltari -sali, 4. krs.

Keskustelua tasa-arvosta

Hietsun Paviljongilla keskustellaan 12.11. klo 17 klassisen musiikin tasa-arvosta. Klassisen musiikin ohjelmiston tasa-arvokeskustelu heräsi jälleen syksyn Paulon sellokilpailun aikana. Miksi naisten säveltämää musiikkia ei aktiivisesti otettu mukaan tapahtumaan? Mukana keskustelemassa sellisti Kati Raitinen, toimittaja ja kirjailija Sonja Saarikoski, musiikkitoimittaja ja kriitikko Wilhelm Kvist (HBL) sekä sopraano Tuuli Lindberg. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Nykytaide vei mukanaan

Henkilö

Timo Elo

Leevi Haapala kertoo jo lukioikäisenä löytäneensä tien taiteen pariin. Nyt hän Kiasman museonjohtajana on nykytaiteen keskiössä.

Nykytaiteen museo Kiasma on osa Kansallisgalleriaa, johon kuuluvat myös Ateneumin ja Sinebrychoffin taidemuseot.

"Kiasma on näyttelypaikka, jossa esitellään sekä kotimaista että kansainvälistä nykytaidetta. Kuvataiteen rinnalla Kiasma-teatterissa on myös esitystaidetta ja performanssia", Leevi Haapala sanoo.

Leevi Haapala on toiminut Kiasman museonjohtajana vuodesta 2015. Uransa aikana hän on myös kuratoinut useita näyttelyitä.

Mitä kuratointi on?

"Taidenäyttelyn kuratointi tarkoittaa näyttelykokonaisuuden suunnittelua, taiteilijoiden valintaa ja näyttelyn teeman kehittelyä. Näyttelyn kokoaminen edellyttää myös suurta määrää museoammattilaisia, joiden kanssa työ tehdään. Yhdessä yritämme tarkastella yleisön kannalta parasta mahdollista lopputulosta."

"Kiasman ohjelmistoa suunnitellaan aina kahden vuoden päähän ja on vaikea aavistaa, mitä maailmassa tuona aikana tulee tapahtumaan. Onkin kiinnostavaa pohtia tulevia muutoksia yhteiskunnassa, kulttuurin kentällä, visuaalisessa taiteessa tai politiikassa yleensä, jotta niiden synnyttämistä ajatuksista voitaisiin pyrkiä kertomaan ohjelmistoon sisältyvissä temaattisissa näyttelyissä. Tässä työssä kannattaa myös pyrkiä seuraamaan ympärillä olevia pieniä heikkoja signaaleja, jotka voivat ennustaa tulevia tapahtumia."

LEEVI Haapalan kiinnostus taiteeseen alkoi jo kouluaikana, lukioikäisenä, perheen asuessa Hattulassa.

"Täytyy sanoa, että minulla oli

SAKARI SOININEN

"Kotimaista taidekenttää tulisi resurssoida enemmän, jotta suomalaiselle taiteelle saataisiin lisää kansainvälistä näkyvyyttä", Leevi Haapala sanoo.

aikanaan todella hyvät kuvaamataidonopettajat, jotka kannustivat ja innostivat minua taiteen ja sen eri tekniikoiden pariin. Myöhemmin hakeuduin Turkuun opiskelemaan taidehistoriaa"

Miksi juuri Turkuun?

"Helsingissä taidehistoria oli siihen aikaan painottunut - kuten nykyäänkin - arkkitehtuurin tutkimukseen. Sen sijaan nykytaiteen tutkimus oli Turun yliopistossa hyvin aktiivista."

"Aloitin opinnot Turussa, josta sittemmin muutin Helsinkiin siviilipalveluksen yhteydessä kesälä 1994."

"Sivarina pääsin tekemään

ARS95-näyttelyä Ateneumiin, jossa Nykytaiteen museo tuolloin sijaitsi. Siviilipalveluksen jälkeen jäin asumaan Helsinkiin, jossa osallistuin muun muassa Kuva- taideakatemiaan ja Helsingin yliopiston taidehistorian laitoksen taiteesta kirjoittamisen Vasari-koulutusohjelmaan."

Sittemmin Haapala toimi vuosien varrella Kansallisgalleriassa (entisessä Valtion taidemuseossa) eri tehtävissä, muun muassa assistenttina, tutkijana, amanuenssina sekä vt. intendentinä. Samalla hän teki vanhaa oppipoikaperinnettä noudattaneen modernin 'aikamatkan' saaden samalla katta-

van käsityksen museotoiminnasta.

"ARS95 oli omalla tavallaan merkittävin taidekokemus omalle sukupolvelle. Tuolloin pohdittiin paljon sitä, mikä on yksityistä, mikä julkista ja käytiin identiteettikeskusteluja. ARS95 oli pariinkymmeneen vuoteen suurin Suomessa nähty kansainvälinen taidenäyttely, jota tehdessä myös pääsi tutustumaan moneen merkittävään taiteilijaan."

"Olen ollut elämässäni onnekas saatuaani olla mukana museotoiminnassa sen alimmalta portaalta lähtien, mikä myös on tuonut mukanaan paljon arvokasta tietoa. Kokemukseni myötä osaan ar-

vostaa eri työntekijäryhmien toimintaa, kun olen itse aikoinaan ollut mukana tekemässä samaa työtä. Myöhemmin jatkokoulutuksenkin hankkiminen on ollut helpompaa."

USEIN kuulee sanottavan, että etenkin nykytaidetta on vaikea ymmärtää.

Leevi Haapala kehottaa sen sijaan tutustumaan taidenäyttelyihin avoimin mielin ja uteliaana.

"Kannattaa miettiä ja pyrkiä katsomaan asioita, jotka pysäyttävät tai koskettavat. Ja kun taidetta tehdään paljon, jokaiselle löytyy varmasti sen piiristä kiinnostavaa koettavaa. Yritämme Kiasmassa kertoa toiminnastamme mahdollisimman yksinkertaisesti ja pyrimme esittelyteksteissä ja informaatiota jakaessamme välttämään 'taideslangia'. Tarkoituksenamme on ennen kaikkea auttaa kävijää. Ennakoimme parhaamme mukaan myös kysymyksiä, jotka edelleen saattavat herättää lisäkysymyksiä. Tietoa tarjoamme eri tavoin. Näyttelytekstit muodostavat yhden kokonaisuuden, perinteinen opastus toisen, ja sitten meillä on hyvät verkkosivut. Lisäksi on tarjolla blogeja sekä myös kattavampia artikkeleita joko kirjoina tai verkkosivun teksteinä."

"Pyrimme kaikessa luomaan hyvin lähestyttävän kokonaisvaltaisen museokokemuksen, jossa katsoja voi tuntea olevansa tervetullut tutkimaan ja tarkastelemaan tarjontaamme, johon sisältyvät lähes kaikki taiteen tekemisen tavat - perinteisimmistä uusimpiin. Olemme aktiivisia sosiaalisessa mediassa, jonne tuotamme viestintää ja mainosmateriaalia toiminnastamme."

Tänä vuonna Kiasman kävijämäärä ylittää arviolta 300 000:n rajan, ja maksavista kävijöistä 42 prosenttia käyttää suosittua museokorttia. Kiasma myös tunnetaan maailmalla, mutta kansainvälisyyteen tulee silti panostaa.

"Tätä työtä olen pyrkinyt aktiivisesti tekemään kahdeksan toimintavuoteni aikana. Olen esimerkiksi pyrkinyt tapaamaan kollegoja vuosittain järjestettävissä nykytaiteen ja modernin taiteen museoiden konferensseissa, joten voidaan sanoa kansainvälisten ammattilaisten tuntevan Kiasman hyvin."

IBSEN – ROIHA
NUKKEKOTI
KOHTAUKSIA ERÄÄSTÄ AVIOEROSTA

ALEKSI HOLKKO
NIKO SAARELA
VILMA MELASNIEMI
TIINA WECKSTRÖM
MARKUS RIUTTU

★★★★★
- HS

ESITYKSET
VAIN 9.12. ASTI.
OSTA LIPPUSI
HETI!

KOM lippu.fi

PRONSSIVEISTOKSIA

muotokuvia
-tilauksesta-

Alex Suomi
Kuvanveistäjä
+358414893247
suomialex.office@gmail.com

STEINWAY PIANO GALLERY
HELSINKI

PIANOJA KAIKISSA
HINTALUOKISSA

STEINWAY & SONS · BOSTON · ESSEX · KAWAI

UNIONINKATU 13 · 00130 HELSINKI · +358 50 46 555 03 · INFO@STEINWAYPIANO.FI

LEEVI Haapalan väitöskirjaan vuodelta 2012 liittyy mielenkiintoisella tavalla taiteilija **Markus Copper**, joka sittemmin löydettiin kuolleena työhuoneeltaan Tanskan maaseudulta toukokuussa 2019.

Syksyllä 2022 Kiasmassa avatessa Markus Copperin laajassa retrospektiossa *Metallin maku* oli mukana muun muassa kovasti kolisevia taidekoneita, kekseliäitä mekaanisia vemppeitä sekä synkkää urkumusiikkia.

”Markus Copper liittyy väitöskirjani tutkimukseeni, johon kirjoitin hänestä keskeisen luvun. Tutkimukseni käsitteli viittä eri taiteilijaa, joista hän oli yksi. Väitöstutkimusta tehdessäni myös tutustuimme toisiimme. Markus Copper oli pohjimmitaan hyvin ystävällinen, jopa arka taiteilijapersoonallisuus.”

Alkuperäisestä nimestään **Markus Paajanen** oli luopunut tehtyään rajuja performansseja. Yksi niistä oli polttanut hänen ihonsa kuparinväriseksi – siitä uusi nimi. Vuonna 1996 hän oli leikannut sirkkelillä kätensä, mistä muistona oli metallinen vasen käsi.

”Markus Copperin näyttelyn myötä olemme pelastaneet hänen suurikokoisia töitään Kansalliskallian kokoelmiin, mikä on ollut valtava haaste meille kaikille, mutta erityisesti se oli hänen perheelleen tärkeää.”

”Väitöskirjatutkimukseni myötä meistä tuli hänen kanssaan läheiset ja meillä synkkäsi hyvin. Pystyin myös tulkitsemaan hänen teoksiaan tavalla, johon hän oli tyytyväinen. Puhuimme paljon hänen taiteestaan ja tekemisistään. Markus Copper oli sanalla sanoen klassinen ja traaginen taiteilijahahmo.”

Mielenkiintoisena yksityiskoh-

Kiasmassa on esillä 25.2.2024 asti eteläafrikkalaisen taiteilija Dineo Seshee Raisibe Bopapen töitä. Hän tutustui Kiasman näyttelyä valmistellessaan suomalaisiin perinteisiin ja luontoon. Kiasmaan suunniteltu teoskokonaisuus rauhoittaa museon viidennen kerroksen maanläheiseksi maisemaksi.

tana näyttelyssä olleessa Markus Copperin *Valaanpyyntiasemassa* esiintyy **Kain Tapperin** vanha vene. ”Se jatkaa siinä omalla tavallaan vanhaa suomalaista puunveiston historiaa. Kaiken kaikkiaan Markus Copperin töitä on harvoin nähty näin paljon yhdessä. Jatkossa niiden säilyttäminen vaatii myös ylläpitoa, huoltoa ja runsaasti varastotilaa, jota on jouduttu vuokraamaan lisää.”

”Varastotilojen vähyys on kaikkien museoiden ongelma. Museoiden kokoelmista keskimäärin vain noin kaksi prosenttia on esillä. Onneksi Kansalliskallian sivuilla voi myös kuvien avulla tutustua kokoelmiin.”

TAIDEMAAILMAN mielenkiinto saattaa vaihdella maasta toiseen. Mikä on tulevaisuudessa nouseva kohdema?

”Olen juuri lähdyssä tutustumaan Sao Paulon biennaaliin Brasiliassa, ja Kiasmalla on pitkään ollut yksittäistä yhteistyötä Latinalaisen Amerikan taiteilijoiden kanssa. Seuraamme tarkoin myös Baltian ja Pohjoismaiden uudistuvaa taidekenttää.”

”Tällä hetkellä taiteen ammattilaiset ovat kiinnostuneita etenkin Euroopan ja Pohjois-Amerikan ulkopuolisista alueista, muun muassa Latinalaisesta Amerikasta. Sao Paulon biennaalin yhteydessä käymme myös Buenos Airesin kansainvälisessä CIMAM-seminaarissa, jonne kokoontuu 300 eri puolilta maailmaa olevaa kuraattoria, museonjohtajaa ja kollegaa.”

”Pohjoismaista etenkin Norja on viime vuosina nostanut profiiliaan huomattavasti. Siellä satsataan taiteeseen. Norjassa onkin merkittäviä museoita ja taidekohteita. Myös Suomi kiinnostaa taidekenttää, olemmehan tietyllä tavalla rohkeita, kokeilemme uutta ja teemme kiinnostavaa ohjelmaa. Esimerkiksi tällä viikolla New Yorkissa on esillä Performa-festivaalilla esitystaiteen ohjelmistoa, jossa on mukana Kiasma-teatterissakin esitettyä kahden taiteilijan tuotantoa, mikä osoittaa, että Suomea seurataan. Sen sijaan Ruotsi on jäämässä vähän jälkeen. Suomi koetaan maailmalla innovatiivisempänä.”

”Suomen taiteessa on runsaasti nousevia kykyjä ja taidekoulutuksemme on korkealla tasolla. Kunhan taiteilijoillamme vain olisi tarpeeksi kansainvälistä edustusta, kuten gallerioita, jotka edistäisivät heidän tunnettuuttaan maailmalla”, Leevi Haapala sanoo.

KULTTUURI
KASVATTAA
HENKISTÄ KUNTOA

Töölöläinen

PAIKALLISUUTTA
POSTILUUKUSTA
VUODESTA 1978

KRISTUSKYRKAN
Apollogatan 5

Söndagskväll 12/11 kl 18.

Kvällens gäst Maria Sundblom-Lindberg:

”Med vem snackar du om livet? - En diskussion om existentiella samtal och vad som händer om de inte förs.” Efteråt café och gemenskap.

Söndag 19/11 kl 11.
Gudstjänst. Pro Christo sjunger. Café.

VARASTO 2023
MYYYN
TI 17.-25.11.
AVOINNA MA-PE 10-18 LA 11-15
BULEVARDI 11

Sauna

JOULUINEN
TUKIKONSERTTI
LAPSISYÖPÄ-
POTILAILLE

Temppeliaukion kirkko
ke 22.11.2023 klo 19

JYRKI
ANTTILA

KONSERTIN JUONTAA
ANNA-LIISA
TILUS

JOUNI
SOMERO

SONJA
HERRANEN

JAAKKO
HIETIKKO

Tukilippu 50 €

Peruslippu 25 €

Liput ovelta & tiketti.fi

tiketti

Lisätietoa järjestäjästä: osasto10tuki.fi

GALLERIA ART anukala
14.11. - 25.11.

Nordenskiöldinkatu 3
Ti-pe klo 11-17, la 12-16
Taiteilijat tavattavissa
lauantaina 25.11. klo 14-16

Anne Kimiläinen

Caroline
Ward-Raatikainen

Guy Hellström

MEILLÄ ON PIENTEN ELÄMÄ TEHTÄVÄNÄ

Lapsen korvatulehduskierteen katkaiseminen. Kateissa olleen unirytmien palauttaminen. Kipeään hampaan kuntoon hoitaminen. Harrastuksissa vaurioituneen nilkan korjaaminen. Mielenrauhan tuominen.

Me Töölön Lasten Mehiläisen kymmenet ammattilaiset autamme pienten potilaiden elämän käännteissä, kukin eri tavoin. Yksi asia kuitenkin yhdistää meitä kaikkia - meillä on pienten elämä tehtävänä.

Poronsarvea pokissa

Töölöläinen
Minna Karila

Optikko Laura Knuuti laajensi osaamistaan optikosta kehysuunnittelijaksi. Kehystensä raaka-aineiksi hän valitsi poronsarven ja tuohen.

Kehysten suunnittelu oli Laura Knuutilla mielessä jo hänen opiskellessaan optikoksi. Muutettuaan Espoosta pohjoiseen hän löysi luonnosta sammaloituneen poronsarven. Syntyi ajatus valmistaa poronsarvesta silmä- ja aurinkolasien kehyksiä. Millainen kehittelyprosessi oli ideasta valmiiksi tuotteeksi?

”Hidas ja mukaansatempaava. Ilmoittauduin ensin Kaikkaa poronsarvista -kansalaisopiston kursseille. Kehysten tekeminen ei kuitenkaan ollut niin yksinkertaista kuin olin kuvitellut. Etenin paljolti yritysten ja erehdysten kautta. Etsiskelin pitkään kehyksiin sopivia saranoita, sillä en halunnut käyttää esimerkiksi Kiinasta tuotuja osia. Maailma on pullollaan kehysten tekijöitä, mutta koska Suomessa ei ole perinteistä silmälasikehysten valmistusta, on iso työ löytää hankintakanavat kehysten eri osille. Vastuullisuus on tänä päivänä tärkeää, myös asiakkaat haluavat tietää materiaalien alkuperän”, optikko, kehysuunnittelija **Laura Knuuti** sanoo. Keloan puinen silmälasikotelo on sekin kotimaista tuotantoa.

”Jos näen metsässä hyvän sarven, otan sen tietysti mukaani, mutta pääosin ostan poronsarvet poromiehiltä, joilla on omat hintansa ja markkinansa. Sarvet myydään kilotavarana.”

Päteekö poronsarviin samat jokamiehen oikeudet kuin sieniin ja marjoihin?

”Kyllä, löytäjä saa pitää. Itsekään en aluksi tiennyt tätä, mutta selvitin asian”, Laura Knuuti kertoo.

Kehyksen etuosaan Knuuti käyttää tuolta kerroksittain viulutettuna, mikä tukevoittaa kehystä. ”Minulta puuttuu selkeä tuohen hankintakanava, toistaiseksi olen hankkinut sitä vähän sieltä sun täältä. Poronsarvi on puutakin uusiutuvampi luonnonvara, sillä tuohethan kerätään puista, jotka on suunniteltu kaadettaviksi.”

KNUUTI tekee Sodankylän verstaassaan kaiken itse. Millaisia välineitä poronsarvien muokkaaminen silmälasikehyksiksi vaatii? ”Sahoja, hiomalaitteita ja viiloja. Kaikki alkaa siitä, että sarvi sahataan sopiviksi kappaleiksi. Pitää osata arvioida, mistä kohdasta sarvea aisat voi tehdä. Käy-

Kehysuunnittelija ja optikko Laura Knuuti kertoo käyttävänsä kehyksiin vain isoimpien elinvoimaisten hirvaiden sarvia, joissa on paljon luuainesta. Kehykset syntyvät Sodankylän verstaassa. Ylijäämäpaloista Knuuti tekee koruja.

tän vain isoimpien elinvoimaisten hirvaiden sarvia, joissa on paljon luuainesta. Ylijäämäpaloista teen koruja, pääasiassa korva- ja kuulakoruja, joissa käytän luonnonkukkia koristeina.”

Onko se harvinainen yhdistelmä, että optikko on myös kehysvalmistaja?

”On Suomessa. Sen sijaan Ranskassa, jossa kävin opiskele- massassa, se on kohtuullisen yleistä.”

TÄLLÄ hetkellä Knuutilla on noin 10 kehysmallia, joista muokataan jokaiselle tilaajalle toiveiden mukainen kehys. Käytännössä kehykset tehdään tilauksesta, joten ne ovat aina uniikkeja. Miten tarkat toiveet ihmisillä on, kun he tilaavat sinulta kehyksiä?

”Olin kuvitellut, että hyvinkin tarkat. Näin ei kuitenkaan ole, sillä olen saanut työhöni varsin suuren taiteellisen vapauden. Tiedostan toki, että kehykset ovat ensisijaisesti käyttöesineitä, eivät taidetta. Niiden pitää olla istuvat, hyvännäköiset ja tuntua omilta. Teen yleensä klassisia malleja, mutta jos asiakas haluaa jotain erikoisempaa, kuten vaikkapa sydämen muotoiset kehykset, muotoilen kyllä sellaiset”, optikko, kehysuunnittelija Laura Knuuti sanoo.

Sodankylän kehysverstaalla on käynyt asiakkaita kuulopuheiden innoittamana.

”Mitä kauemmin ihmisillä on kehyksiäni käytössä, sitä enemmän saan varmasti kuulla, miltä ne tuntuvat. Uuden kohdallahan aina vähän epäröidään, kestävätkö ne vettä ja pesua. Voin vastata, että kyllä kestävät. Sodankyläläiset arvostavat sitä, että kehykset on tehty heidän omassa kyläsään. Siellä ei ole turismia muulloin kuin elokuvajuhlien aikaan. Paljon on vielä tekemistä siinä, että ulkomaiset turistit saataisiin kesällä verstaalleni asti.”

EROTTAJANKADUN Optiicat myy ainoana Helsingissä Keloan kehyksiä, ja Instagram on tällä hetkellä Knuutin aktiivisin markkinointikanava. Onko sinulla aikeita laajentaa yritystäsi?

”On, koko ajan. Tarkoitus olisi saada tuotantoa tehostettua ja ehkä jossain vaiheessa kansainvälistyttyäkin.”

Mitä tuotemerkki Kelo muuten tarkoittaa?

”Kelo on verbi, joka tarkoittaa sitä, kun poro hieroo sarviaan useimmiten mäntypuihin. Eläin keloaa sarvista pois kesän aikana kertyneen samettikerroksen ja valmistautuu samalla syksyn rykymäaikaan.”

➤ Lisää tietoa Kelo-kehyksistä osoitteessa kelo.fi
Optiicat, Erottajankatu 9.

MAC-keittiöveitset suoraan maahantuojalta | Japanilainen Yukata

Lahjavinkki!

Tule tutustumaan suosittuihin japanilaisiin keittiöveitsiin!

Oloasu, aamutakki ja kylpytakki 100% puuvillaa

79€

Osta myös verkkokaupasta www.tokyokan.fi

Tokyokan • Annankatu 24 • p. (09) 622 5553 • info@tokyokan.fi

Beauty Clinic
TÖÖLÖ

Mannerheimintie 88 (katutaso)
Avoinna sopimuksen mukaan

Edelläkävijä pohjoismaalaisissa esteettisissä hoidoissa jo 35 vuoden ajan
Esthetic Clinic Sari Säily on medikaalitason kauneudenhoidon yritys, jonka takana on pitkän linjan ammattilainen Sari Säily. Erikoisosaamisemme on hoitaa ikääntyvää ihoa ja iho-ongelmia, jotka aiheuttavat monille tarpeetonta epämukavuutta sekä epävarmuutta. Ydintoimintaamme on yhdistää medikaaliset ja tehokkaat hoidot käsityöhön. Jokainen hoitokokonaisuus toteutetaan yksilöllisesti hoitotavoitteen mukaan. Käytössämme on mm. seitsemän erilaista laseria, RF ja kaikki fysioterapiapeutiset hoitolaitteet sekä HIFU.

Ennen ja jälkeen
yhden hoitokokonaisuuden jälkeen

Hoidamme tuloksellisesti ryppyjä, ihon veltostumista, häiritsevää ylimääräistä rasvakudosta, pigmentti- ja verisuonimuutoksia, tulehduksia, arpia, autoimmuunisairauksia kuten atopiaa, acnerosacea, psoriasista ja paljon muuta.

Huipputarjouksena kokonaisvaltaiset hoidot

- Markkinoiden tehokkain ja kivuton **7D Hifu** sis. mm. VMAX Hifu kohdistetun syvän ultraäänen sekä mesoterapian **360 €** (norm. 740 €)
- **RF-laserhoito 260 €** (norm. 560 €)
- **Hyaluronihappo-täyteainehoido 240 €** (norm. 440 €)
- **Mesoterapia+RF-laserhoito 250 €** (norm. 590 €)
- Pysyvään rasvakudoksen poistoon **Lipolaser-** hoito vartalolle, muut kohdat muiden hoitojen yhteydessä **50 €** (norm. 150 €)

Kaikki hoidot sisältävät kaikki tarvittavat hoitolaitteet sekä nanoteknologiaan perustuvat aineyhdisteet.

Hoidot soveltuvat erinomaisesti myös miehille.

Sydämellisesti tervetuloa!
AJANVARAUKSET 041 453 4319
Beauty Clinic Töölö | Esthetic Clinic Sari Säily | www.sarisaily.fi

AITOA AMMATTITAITOA
ASUNNONVAIHTOON

Ensiaskel uuteen kotiin on nykyisen asunnon myynti. Tämän hetken markkinnassa tarvitaan edelleen vankkaa osaamista oikean hinnoittelun suhteen, jotta myyntiprosessi saa sujuvan alun.

Ammattilaisina tunnemme alueesi asuntokaupan erityispiirteet ja teemme aktiivisesti töitä, jotta kaupassasi saadaan loistava lopputulos.

**Ole meihin yhteydessä,
kun haluat toteuttaa asumisen unelmasi.**
helsinki@bo.fi | 040 808 6832

PIPSA SAARINEN
pipsa@bo.fi
045 136 0980

TIINA VIRJONEN
tiina@bo.fi
044 011 1066

MIKKO RANTA
mikko.ranta@bo.fi
040 547 8937

SARI AALTONEN
sari.aaltonen@bo.fi
0400 600 323

RIIKKA ERKKILÄ
riikka@bo.fi
040 832 2195

PETRI KORHONEN
petri.korhonen@bo.fi
0400 790 598

JAANA BERGLUND
jaana.berglund@bo.fi
050 324 2192

TAINA VUORI
taina.vuori@bo.fi
050 527 4106

ANNIKA TANSKA
annika.tanska@bo.fi
050 344 9917

MINNA WIIK
minna.wiik@bo.fi
050 594 4554

NIKO KARHU
niko.karhu@bo.fi
040 500 2789

TANJA PÄIVINEN
tanja@bo.fi
040 1420 115

ROSA-MARIA ILMOLA
rosa.ilmola@bo.fi
050 336 6916

MARTTI JAAKO
martti.jaako@bo.fi
050 304 1440

JAANA LÅNGSTRÖM
jaana.langstrom@bo.fi
040 616 4155

SATU SALONEN
satu.salonen@bo.fi
045 135 5135

MAARIT NIEMELÄ
maarit@bo.fi
040 166 0248

ELINA VALKEINEN
elina.valkeinen@bo.fi
050 427 0101

TAKA-TÖÖLÖ 90 m². Mannerheimintie 43 A, Helsinki. KT, 4 h, avok., kph, 2 wc, p. Rv. 1937. D2018. Mh. 649 423,20 €, vh. 675 000 €. 21856506. **MAARIT NIEMELÄ 040 166 0248**

MEILAHTI 85 m². Mäntytie 7, Helsinki. KT, 3 h, k, kph, p. Rv. 1951. D2018. Mh. 499 000 €. 21673783. Sovi oma esittelyaikasi. **RIIKKA ERKKILÄ 040 832 2195**

TAKA-TÖÖLÖ 45 m². Urheilukatu 2 C, Helsinki. KT, 2 h, ak, kph. Rv. 1952. F2018. 20376463. Mh. 346 071,53 €, vh. 349 000 €. Sovi esittelyaikasi! **MIKKO RANTA 040 547 8937**

ETU-TÖÖLÖ 57 m². Museokatu 20-22, Helsinki. KT, 2 h, k, kph, wc. Rv. 1927. E2013. Mh. 490 000 €. 20970319. Sovi oma esittelyaikasi. **RIIKKA ERKKILÄ 040 832 2195**

TÖÖLÖ 22,5-33,5 m². Pohj. Hesperiankatu 35 x Meander, Helsinki. KT, 1 h, k. Uudiskohde, valmis 10/2024, ei e-tod. Mh. 328 000-424 000 €. **MIKKO RANTA 040 547 8937**

TÖÖLÖ 34-78,5 m². Pohj. Hesperiankatu 35 x Meander, Hki. KT, 2 h, k & 2 h, k (loft). Uudiskohde, valmis 10/2024, ei e-tod. Mh. 428 000-818 000 €. **NIKO KARHU 040 500 2789**

Krunikka eläväksi kävellen

Töölöläinen
Harri Markkula

Kruununhaka on saanut oman historiallisen kävelynsä, joka kuljettaa osanottajat läpi kaupunginosan historian ja nykypäivän.

”Silmät kaupunginosan monimuotoisuuteen avautuvat perusteellisen kävelyn myötä”, toteaa kaupunkioipas, tuottaja ja tietokirjailija **Juhani Styrman**, joka luot-
saa kävelyretkiä Kruununhakaan osana Kallion Kävelyfestivaalin ohjelmaa.
”Historiallinen ja ajankohtai-
nen kävelyretki avaa Kruunun-
haan monimuotoisuuden. Helsin-
gin vanhin kaupunginosa sisältää
yllättävän monipuolisen arkkiteh-
tonisen kokonaisuuden. Kaikki
kaupunginosan ominaispiirteistä
eivät kuitenkaan ole pelkkää his-
toriaa. Yllättäen rakennuskantaan
kuuluu myös funktionalismin tyy-
lin ’pioneeritalo’ moderneine eri-
koisuuksineen, joihin kuului mm.
talon keskusradiojärjestelmä.”

STYRMAN on aloittanut uuden
kävelysarjan, joka esittelee laa-
jemmin koko kantakaupungin
aluetta.
Valmiina ovat jo palkitut käve-
lyretket Kallion maisemiin ja
historiaan sekä Hermannin ja
Punavuoren kävelyt. Merimiehen-
kadulta alkanut eteläisen Helsin-
gin kävely päättyy osuvasti Styr-
maninkatuun.
Hietaniemen hautausmaan kä-

Kruununhaan historiallinen kävelykierros alkaa Varsapuistikon ”Äidinrakkaus”-veistokselta, jonka suunnitteli Emil Cedercreutz vuonna 1928. Puistikosta on luontevaa jatkaa kävelyä Liisankadulle, joka on Krunikan elävä valtasuoni lukuisine jugend-taloineen ja kivijalkakauppoineen.

velystä mainittakoon arkkitehtien
hautoja esittelevä kierros, joka vie
tunnettujen ja vähemmän tunnet-
tujen henkilöiden hautamuisto-
merkeille. Työpöydällä ovat vielä
Töölön ja Katajanokan omanlai-
sensa kadut.
”**KRUUNUNHAAN** historia ulottuu
400 vuoden taakse, kun pääkau-
punki muutti Vantanjoen suul-
ta nykyiselle paikalleen Viron-
niemelle. Uuden pääkaupungin
myöhemmästä rakennuskannasta
on aistittavissa empiretyylin vai-
kutteita, jotka kertovat, että ol-

laan kaupungin historiallisessa
ytimessä. Taustalla on päämä-
rätietoinen säätyläishenkinen ra-
kentaminen. Yhtenä muistona
menneisyydestä on hyvin säilynyt
Ruiskumestarin talo Kristianinka-
dulla osana Helsingin kaupungin-
museon näyttelyitä.”
”Kruununhaasta tunnetaan par-
haiten Senaatintori ympäristöi-
neen. Kruununhaka on kuiten-
kin paljon muuta. Kaupunginosa
tarjoaa arkkitehtuurista kiinnos-
tuneille koko liudan kiehtovia
detaljeja, jotka jäävät helposti
huomaamatta, vaikka kaupungin-

osa tunnetaankin parhaiten ju-
gend- ja kertaustyylin edustajana.”
”Kruununhaan arkkitehteistä
on paikallaan mainita **Sebasti-
an Gripenberg**, joka kenraaliku-
vernööri **Bobrikovin** käskystä sai
tehtäväkseen muun muassa Orto-
doksisen seurakunnan kotikirkon,
toimitilat ja asuintalon Liisanka-
dulle. ’Ryssänkirkon’ suunnittelu
ei ollut suomenmieliselle Gripen-
bergille mieluisa tehtävä, mutta
työ oli tehtävä kun toimeksianto
tuli korkealta taholta. Näyttävän
rakennuksen fasadissa ovat näh-
tävillä kattosipulin lisäksi sipulin-

muotoiset ikkunat.”
Kruununhaassa on myös Hel-
sinkiin noin 90 taloa suunnitel-
leen rakennusmestari **Heikki
Kaartisen** ensimmäisiä kivitalo-
jen suunnitelutöistä 1900-luvun
alkuvuosilta.
Kruununhaan rakennuskanta
on tulvillaan symboliikkaa ja ar-
voituksellisia yksityiskohtia. Esi-
merkiksi entisen Maanmittaus-
hallituksen toimitalossa on runsas
maanmittaukseen ja rakentami-
seen liittyvä koristelu. Oma lu-
kunsu on erään talon ornament-
tien ryhmään sijoitettu Viipurin
linnan pienoismalli.
Kruunhaka ei Styrmanin mu-
kaan ole pelkkää jugendia. Ra-
kennuskannassa on paljon em-
pire- ja kertaustyyliä taloja ja
hienoja 1960- ja 1970-lukujen
modernimpia kohteita.

”Toivon, että Kruununhaas-
ta nähtäisiin paljon muuta kuin
pelkkä empirekeskusta. Esimer-
kiksi Kruununvuorenlahden Sil-
tavuorenpenkereen puoleisten
reuna-alueiden arkkitehtuuri on
paljon värikkäämpää kuin esi-
merkiksi **C.L. Engelin** kynänjälki.
Kävelykierroksen ohjelmaan ei si-
sällykään yhtään Engelin suunnit-
telemaa rakennusta.”

STYRMAN toivoo, että kävelykier-
rokset herättäisivät kuulijat käve-
lemään kaupungissa silmät avoin-
na ja muillakin kuin keskeisiksi
luonnehdituilla kaduilla.
Kaupunkioipas Styrmanin luot-
saamat Kruununhaka -kävely saa
esi-iltansa marraskuun loppupuol-
lella osana Kallion kulttuurikäve-
ly-viikkojen ohjelmistoa. Jonka
ohjelmassa on opastettujen kier-
rosten lisäksi luentosarja.

Huoneistokeskus | RETTA

Tarinamme on kasvanut kiinteistönvälitystä suuremmaksi

VUONNA 1953 HUONEISTOKESKUS toi modernin kiinteistönvälityksen Suomeen. Tänäpäin palvelemme osana Suomen suurinta kiinteistöalan konsernia. Olemme rinnallasi, kun ostat, myyt tai vuokraat – minkä lisäksi tunnemme taloyhtiöiden arjen paremmin kuin kukaan muu. Kun sinun tarinasi on saamassa uuden käänteen, lupaamme maan laajimman tarjonnan kohteista ja ostajista. Lähde mukaan: huoneistokeskus.fi

Huoneistokeskus Oy LKV, Runeberginkatu 30, 00100 Helsinki

Soile Auvinen
kiinteistönvälittäjä
LKV, KAT
050 383 8069

Annu Kristiina Dobre
kiinteistönvälittäjä
LKV, KAT
050 432 7216

Tarja Hartonen
kiinteistönvälittäjä
LKV, LVV
0500 508 578

Riikka Hollo
asuntomyyjä
KILAT
040 162 9017

Raine Lamberg
myyntipäällikkö
LKV, LVV, KED
040 504 3949

Jarmo Kaipainen
kiinteistönvälittäjä
LKV
0500 408 612

Sami Paulig
asuntomyyjä
040 533 2289

Maarit Puha
kiinteistönvälittäjä
LKV, BPS
040 162 5736

Risto Savolainen
kiinteistönvälittäjä
LKV, LVV
044 274 7206

Ann-Mari Tiainen
kiinteistönvälittäjä
LKV, LVV, KAT
050 345 8321

Sami Rautanen
kiinteistönvälittäjä
LKV
0500 559 589

Juha-Pekka Ryhänen
kiinteistönvälittäjä, LKV
0500 615 534

Sari Vartia
kiinteistönvälittäjä
LKV, LVV, KTM
040 358 9246

Kristiina Risikko
Myynti tuki, LKV

Max Meder
myyntijohtaja, LKV
kaupanvahvistaja
0400 504 007

Kaupunki valokuvissa

Töölöläinen
Harri Markkula

Helsingin kaupunginmuseon uutuusnäyttelyssä nähdään saksalaissyntyisen Volker von Boninin ikoniseksi muodostuneita 1950–1980 -lukujen valokuvia Helsingistä.

Volker von Bonin kuvasi taval-
listen ihmisten arkea ja kaupun-
kimiljöötä. Hänen kuviinsa pää-
tyi myös vanhoja rakennuksia ja
siten hän dokumentoi Helsingin
historiaa.

”Valokuvanäyttely vie katseen
vuosikymmenten takaiseen Hel-
sinkiin. Näyttelyyn ja sen yhtey-
dessä julkaistuun kirjaan on koot-
tu kuvaajan tunnetuimpia, mutta
myös harvemmin nähtyjä otok-
sia”, kertoo Helsingin kaupungin-
museon tietopalvelusihteeri ja va-
lokuvahistorioitsija **Yki Hytönen**,
joka kirjoitti von Boninin kuvite-
tun elämäkerran.

VOLKER von Bonin oli vanhan aa-
telissuvun jäsen. Suvussa oli pal-
jon Preussia ja Saksaa palvelleita
virkamiehiä ja sotilaita. Suvun eri
haaroilla oli kartanoita Itä-Pom-
merissa, joka jäi toisen maailman-
sodan jälkeen Puolan rajojen sisä-
puolelle.

”Suomeen asettunut Von Bonin
lähti Helsingin Saksalaisesta kou-
lusta suoraan armeijaan ja toisen
maailmansodan taisteluihin. Ku-
vaajan oppinsa hän sai palattu-
aan sotavankeudesta Venäjältä
raunioituneeseen Saksaan. Tule-
va Helsingin tallentaja omaksui
humanistisen valokuvauksen läh-
tökohdat ja se näkyi hänen valo-
kuvissaan.”

Päästyään *Heute*-lehden valo-
kuvaajaksi vuonna 1948 hän sai
työkokemuksensa perusteella aja-
tuksen kuvajournalismin opin-
noista, opiskeli pari vuotta Insti-
tut für Bildjournalismuksessa ja
antautui sen jälkeen kuvajourna-
listin uralle. Opinnoissaan hän
perehtyi muun muassa värikuvien
käsittelyyn.

Heute-lehden kuvissa von Bon-
nin esitteli esimerkiksi amerikkai-
kalaista elämäntapaa ja arkipäi-
vää. Dokumentaariset valokuvat
tarjosivat uudenlaista uutismate-
riaalia, jossa kuvat nousivat tär-
keään rooliin.

Von Boninin saatua opintonsa
valmiiksi vuonna 1951 hän teki
saksalaiselle *Quick*-lehdelle kuva-
reportaasin Helsingistä olympia-
laisten aikaan. Reportaasimatkan
aikana hän tapasi entisen luokka-
kaverinsa ja heilansa, saksalais-
syntyisen **Gisela Schmidtin**, ja he
päättivät solmia avioliiton olyn-
piakesänä 1952.

HELSINGIN kaupunginmuseon
arkistossa olevien kuvien alku-
aika ajoittuukin olympiakesään
1952. Vuonna 1955 von Bonin

Yrjönkatu 30:n purkutyömaa vuonna 1960. Taustalla hotelli Torni samassa korttelissa.

Volker von Bonin ja valokuvamalli Lenita Airisto.

asettui vaimonsa kanssa pysyvästi
Helsinkiin. Tuolloin hän pääsi
töihin Painotalo Tilgmann Oy:lle
kuvaamaan mainos- ja esitekuvia.
Kuvaamista hän harrasti töiden
ohessa aina 1980-luvun puolelle
saakka.

Tilgmann oli monialainen graa-
fisen painotyön yritys, jonka tuote-
valikoimassa olivat valokuvien
lisäksi muut mainoskuvaukset
yrityksen asiakkaille, muassa kon-
vehtirasioiden kannet, joihin pai-
nettiin von Boninin ottamia
valokuvia. Ne olivat vain yksi esi-
merkki hänen mainoskuvauksistaan.

Tilgmannin valokuvaajana von

Boninille oli rakennettu toimita-
lon piharakennukseen oma stu-
dio. Siellä syntyivät etupäässä
yritykselle tehdyt mainos- ja esine-
kuvat. Firman pimiössä von Boni-
nilla oli myös mahdollisuus vedos-
taa itse ottamiaan kuvia.

VON Bonin saavutti aikanaan va-
lokuvakirjoillaan mainetta Helsingin
ja koko Suomen kuvaajana.

”Hän kuvasi Suomesta tuhan-
sia valokuvia, joista hän teki pari-
kymmentä valokuvakirjaa. Joi-
takin Helsinki-aiheisia kirjoja on
Helsingin kaupunginmuseon ko-
koelmissa”, Hytönen listaa.

”Meillä oli onni saada haastatel-
tavaksi kirja- ja näyttelyprojektiin
valokuvaajan poika **Holger von Bonin**,
jonka kanssa teimme tiivistä
yhteistyötä näyttely- ja kirja-
hankkeen edetessä.”

INTOA von Boninilla riitti valo-
kuvaamiseen vapaa-ajallakin. Kä-
velyretkillä Helsinkiin löytyi monen-
laista kuvattavaa, johon von Bonin
paneutui uteliaana ja am-
mattitaidolla. Matkat eri puolilla
Suomea täydensivät hänen tuotantoaan.
Kohteina olivat Helsingin lisäksi
muun muassa Kotkan ja Turun kaupungit
ja Ahvenanmaa.

Suuri osa von Boninin valoku-
vakirjoista oli tilaustöitä. Kirjojen
tavoitteet määritteli kulloinenkin
tilaaja, jolle hän työskenteli.

”Näyttely ja kirja ovat perus-
tuneet suurimmaksi osaksi mus-

Kengänkiillottajapojat päärautatieaseman kupeessa vuonna 1952.

von Bonin kuvasi Töölön kunnalliset asuntolat vuonna 1959. Kuvassa Hietaniemenkatu 13-7, taustalla näkyy Hietaniemenkatu 5.

tavallokuviin, jotka kaupungin-
museolla on kokoelmissaan. Ne
käsittävät noin 5 000 valokuvaa
joista noin 3 500 on digitoitu”, Hy-
tönen laskeskelee.

”Museovirastolla on kuvia ar-
violta 9 500 kuvaa, joista suuri
osa värikuvia. Mitä mahdollises-
ti muualta löytyy ei ole tiedossa.”

”Ensin ajateltiin tehtäväksi
näyttely, mutta varsin pian to-
dettiin että olisi paikallaan tehdä
myös kirja von Boninin tuotan-
nosta. Tein siihen tarvittavan
tutkimustyön ja kirjoitin kirjan.
Osallistuin myös kuvien valintaan
yhdessä kirjaprojektin työryhmän
kanssa. Lopulta kirjaan päätyi
153 kuvaa ja näyttelyyn 133.”

”Von Boninin valokuvia tulee
silloin tällöin vastaan sosiaalisessa
mediassa. Huomio kiinnittyy
kutenkin ensisijaisesti kuviin ja
vain vähemmässä määrin niiden
ottajaan, josta on tiedetty varsin
vähän. Nyt tuntematon elämänta-

rina tulee esiin näyttelyssä ja kir-
jassa yhdessä valokuvien analyyt-
tisen katsauksen kanssa.”

Näyttely ja kirja eivät sisällä ai-
noastaan von Boninin Helsinki-
valokuvia, vaan lukuisia doku-
mentaarisia valokuvia kuvaajan
värikkään matkan varrelta. Vaihe-
rikas elämäntarina nivoutuu Hel-
singin kaupunkia ja sen asukkaita
hienovireisesti kuvaaviin otoksiin.

”Näyttelyssä ja kirjassa kuvat
tarjoavat sukelluksen valokuva-
aineistoon, jota luonnehtii leppeä
ja samalla hellä suhtautuminen
kuvattaviin kohteisiin”, Yki Hytö-
nen tiivistää.

➤ Katse Helsinkiin -
Volker von Boninin valokuvia
Hakasalmen huvilassa 25.8.2024
asti

➤ Katse Helsinkiin -
Volker von Boninin valokuvia
Kustannusosakeyhtiö Parvs 2023

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisu myyjän vastuusta käytetyn sähköauton ajoakun kapasiteetin vähenemisestä

Kuluttaja osti marraskuussa 2021 myyjäliikkeeltä vuonna 2015 käyttöön otetun Tesla Model S P85D henkilöauton 52 080 eurolla. Auton matkamittarin lukema oli kaupantekohetkellä 182 000 kilometriä. Kyse on myyjän vastuusta, kun akkujen kapasiteetti on pienentynyt.

Hakijan vaatimukset
Kuluttaja vaatii myyjältä 15 000 euroa. Vaatimus perustuu sähköauton ajoakkujen uusimisen aiheuttamiin kustannuksiin.

Auto on varustettu 85 kWh akuilla. Niiden kapasiteetti on Teslan raportin mukaan (nominal full pack energy) 63,3 kWh (ja 202 Ah), vaikka sen pitäisi olla tämän ikäisessä autossa yli 70 kWh ja tavallisesti 72–74 kWh, jolloin toimintamatka olisi vastaavasti pienempi. Auton toimintamatka talvella on 200 km ja parhaimmillaankin alle 250 km, kun vastaavien autojen toimintamatka talvella on noin 300 km. Kesäkelillä kuluttajan auton toimintamatka on 300 km ja vastaavien autojen lähes 400 km. Raportissa verrataan kuluttajan auton kapasiteettia muihin vastaaviin autoihin, ja ero on 4,6 %. Kuluttaja tuo esiin myös ajaessa ilmoitetun varauksen (100 %, 58 kWh). Myyjä ei ollut kertonut suuresta kapasiteetin laskusta kaupantekotilanteessa.

Varatuomari Atik Ali pitää lehdessämme palstaa, jossa käsitellään ajankohtaisia lainsäädännön ja oikeuskäytännön alaan kuuluvia kysymyksiä. Lisäksi lehtemme lukijat voivat lähettää mieltään askarruttavia lainopillisia kysymyksiä. Lukijakysymykset tulee lähettää Allianssi Oy:n sähköpostiosoitteeseen info@allianssi.fi.

Lukijalta

Topeliuksenkadun kiskotussuunnitelmat etenevät – aika loppuu vaikutusmahdollisuuksilta

Erkki Myllylä

Kaupunkiympäristötoimiala järjesti lokakuun 5. päivä Töölön kirjastossa tiedotustilaisuuden Topeliuksenkadun kiskotuksen hankesuunnitelman tilanteesta alueen asukkaille.

Kadun kiskotus kuuluu osana Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelmaan, kansankielillä: Vihdintien kaupunkibulevardi-, Vihdintien pikaratikka-hanke. Vuonna 2020 järjestetyssä nettikyselyssä suurin osa kyselyyn vastanneista vastusti hanketta mm. kadun kapeuden ja syntyvien melu- ja värinähaittojen vuoksi.

Tiedotustilaisuuden luonne oli erikoinen sikäli, että kadun kiskotuksen järkevyydestä ei järjestäjien mielestä ollut suotavaa

Kuluttaja totesi kapasiteetin laa-
taamalla akun tyhjästä täyteen. Akun kapasiteetti oli alentunut lähes välittömästi kaupan jälkeen, minkä kuluttaja epäili aluksi sen johtuvan pakkasesta. Auton akkujen korjaaminen tai vaihtaminen korjattuihin akkuihin maksaa noin 15 000 euroa. Kuluttaja totesi virheen mittarilukemalla 184 000 km ilmoitti siitä myyjälle 11.1.2022.

Ratkaisupyyntöön liitteenä on kuluttajan autoltaan saama Teslan toimittama tieto akkujen kapasiteetista (CAC) 202 Ah, mikä on 4,6 prosenttia alhaisempi kuin vastaavilla ajoneuvoilla oleva 211,7 Ah eikä ole raja-arvojen sisällä (the CAC of this battery does not reside within the concerning bounds). Nimellinen energia täyteen ladattuna on 63,3 kWh (nominal full pack energy).

Elinkeinonharjoittajan vastaus
Myyjä kiistää kuluttajan vaatimuksen. Vastauksen liitteenä olevasta analyysistä ilmenee, että tämän akun CAC ei ole huolestuttavalla tasolla (concerning bounds).

Selvitys
Teslan suomalaisen edustajan lausunnon mukaan akun kapasiteetti on alentunut normaalisti.

Ratkaisun perustelut
Virheen arvioinnin lähtökohta on osapuolten välisen sopimuksen sisältö. Käytetyn tavaran kaupassa ei kuitenkaan yleensä sovita yksityiskohtaisesti siitä, minkälainen tavaran on ominaisuuksiltaan oltava. Tällöin virheen olemassaoloa arvioidaan kuluttajansuojalain 5 luvun mukaan.

Käytetyn ajoneuvon kaupassa ostajan aiheellisia odotuksia arvioidaan erityisesti sen perusteella, onko ajoneuvon kunto sellainen kuin sen iän ja sillä ajettujen kilometrien perusteella voi olettaa. Myyjä ei vastaa vioista, jotka johtuvat ajoneuvon normaalista kulumisesta. Arvioinnissa otetaan myös huomioon, onko ajoneuvon hinta yleisen hintatason mukainen.

Osapuolet ovat erimielisiä siitä, onko sähköauton akun kapasiteetti alentunut siinä määrin, että kyse olisi käytettynä ostetun auton virheestä. Lautakunta toteaa olevan tavanomaista, että akun kapasiteetti pienenee jos-
sain määrin auton ja akun käytön sekä lataussykliä ja ajan kulumisen myötä. Tähän vaikuttavat myös auton käyttö- ja lataustapa sekä käyttöolosuhteet. Kuluttajan pitää tiedostaa nämä seikat ostaessaan käytettyä autoa. Toisaalta myyjän pitää kertoa, jos hän tietää jotain poikkeuksellista liittyen ajoakkuun tai muihin auton osiin. Lautakunta arvioi muun selvityksen puuttuessa, että akun kapasiteetin laskeminen on todennäköisimmin johtunut auton käytön aiheuttamasta tavanomaisesta kulumisesta. Tästä kulumisesta huolimatta akut ovat edelleen käytökelpoiset. Autolla oli jo ajettu melko paljon, noin 184 000 km. Lautakunta katsoo, että kaupan kohde ei ole ollut sen hinta ja muut olosuhteet huomioon ottaen huonompi kuin kuluttajalla on ollut perusteltua aiheutta odottaa. Koska autossa ei ole näytetty olevan virhettä, lautakunta ei suosita hyvitystä.

Lähde: www.kuluttajariita.fi

laskentatavan mukaan 60-100 M e kantakaupungin kiskotusmuutoksiin ml. Topeliuksenkadun kiskotus? Vai pitäisikö pikaratikan keskustayhteys korvata vaihtoyhteydellä kantakaupungin ratikkalinjoille? Vastaavatko hyödyt todella syntyviä kustannuksia?

Topeliuksenkadun ja alueen kiskotusta vastustavat asukkaat ovat avanneet adressin, jonka allekirjoituksella kaikki hanketta vastustavat alueen asukkaat voivat ilmaista vastustuksensa. Tarkoituksena on luovuttaa adressi kaupungille marraskuun aikana.

Verkossa oleva adressi löytyy osoitteesta: https://www.adressit.com/pelastetaan_topeliuksenkatu_ratikoilta Aiheesta on kirjoitettu laajemmin Fb-osoitteessa: Pelastetaan Topeliuksenkatu ratikoilta.

Helsinki

Kaupunkiympäristö
hel.fi/kaupunkiymparisto

Museon puiston leikkipaikka uudistetaan

Peruskorjauksessa parannetaan leikkipaikan turvallisuutta ja viihtyvyyttä sekä monipuolistetaan leikkimismahdollisuuksia. Leikkipaikan kokonaisjäsen-
telyä uudistetaan.

Puistosuunnitelman luonnos on esillä 15.–28.11.2023:

- Verkkosivuilla hel.fi/suunnitelmat kohdassa Katu- ja puistosuunnitelmat
- Opastusta suunnitelmiin tutustumiseen saa kaupunkiympäristön asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8

Palaute luonnoksesta: viimeistään 28.11.2023

Lisätietoja: projektipäällikkö Petra Rantalainen, p. 09 310 39795, petra.rantalainen@hel.fi

Pysy ajan tasalla Helsingin suunnittelusta – tilaa Suunnitelmavahti: hel.fi/suunnitelmavahti

Helsingfors

Stadsmiljösektorn
hel.fi/stadsmiljo

Lekplatsen i museets park förnyas

I samband med totalrenoveringen förbättras säkerheten och trivseln i parken samt skapas mångsidigare lekmöjligheter. Den övergripande disponeringen av ytor på lekplatsen förnyas.

Utkastet till parkplan är framlagt 15.–28.11.2023:

- På hel.fi/planer under Gatu- och parkplaner.
- Stadsmiljösektorns kundservice på Verkstadsgatan 8 hjälper dig med att studera planerna.

Respons på utkastet: senast den 28.11.2023

Mer information: Petra Rantalainen, projektchef, tfn 09 310 39795, petra.rantalainen@hel.fi

Håll dig uppdaterad om planeringen i Helsingfors – prenumerera på Planvaktens (på finska): hel.fi/suunnitelmavahti

Helsinki

Kaupunkiympäristö
hel.fi/kaupunkiymparisto

Taka-Töölön ala-asteen asemakaava valmisteilla

Taka-Töölön ala-asteen koululle osoitteessa Töölönkatu 41 suunnitellaan laajennusta. Koulun päärakennus suojellaan. Asemakaavan muutoksen tavoite on mahdollistaa koulun laajennus erilliseen uudisrakennukseen piha-alueelle nykyisten piharakennusten tilalle. Tavoitteena on myös parantaa pihan käytettävyyttä sekä lisätä pihan vehreyttä.

Tutustu osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja viitesuunnitelmaan 20.11.–11.12.2023:

- Verkkosivulla: hel.fi/suunnitelmat
- Opastusta suunnitelmiin tutustumiseen saa kaupunkiympäristön asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8

Esittely- ja keskustelutilaisuus pidetään verkkotilaisuutena keskiviikkona 22.11.2023 klo 17.00–17.45 hel.fi/asukastilaisuudet.

Mielipiteet: viimeistään 11.12.2023

Lisätietoja: Thúy Pham-Linko, p. 09 310 37218, thuy.pham-linko@hel.fi

Pysy ajan tasalla Helsingin suunnittelusta – tilaa Suunnitelmavahti: hel.fi/suunnitelmavahti

Helsingfors

Stadsmiljösektorn
hel.fi/stadsmiljo

Detaljplanen för lågstadieskolan Taka-Töölön ala-aste under beredning

Till lågstadieskolan Taka-Töölön ala-aste på adressen Tölögatan 41 planeras en utbyggnad. Skolans huvudbyggnad ska skyddas. Målet för detaljplane-
ändringen är att möjliggöra utbyggnad av skolan till en separat nybyggnad som uppförs på gårdsområdet i de nuvarande gårdshusens ställe. Målet är också att göra gårdsområdet mer användbart och öka grönskan på gårdsområdet.

Se programmet för deltagande och bedömning samt referensplanen under perioden 20.–11.12.2023:

- På webbplatsen: hel.fi/planer
- Vägledning om planen fås även vid stadsmiljösektorns kundtjänst, Verkstadsgatan 8.

Ett presentations- och diskussionsmöte på internet hålls onsdagen 22.11.2023 klockan 17.00–17.45 hel.fi/asukastilaisuudet.

Åsikter: senast den 11.12.2023

Mer information: Thúy Pham-Linko, tfn 09 310 37218, thuy.pham-linko@hel.fi

Håll dig uppdaterad om planeringen i Helsingfors – prenumerera på Planvaktens (på finska): hel.fi/suunnitelmavahti

Juutalaisvastaisuuden nousu huolestuttaa

Terhi Koulumies

KOLUMNI

Juutalaisvastaisuus on jälleen nousussa niin Suomessa kuin muualla Euroopassa. Surullisena olemme lukeneet uutisia Euroopasta, jossa juutalaisten asuintaloihin on piirretty viime aikoina Daavidin tähtiä. Berliinin juutalaisyhteisön puheenjohtajan mukaan näinä päivinä on vaarallisempaa elää juutalaisena Saksassa kuin kertaakaan toisen maailmansodan jälkeen.

Olemme eläneet täällä Suomessa vähän laput silmillä, emmekä ole havahtuneet jo vuosia uutisoituun antisemitismiin lisääntymiseen maailmalla. Uutiset ovat kuulostaneet kaukaisilta, eivätkä ole koskettaneet meitä. Kuitenkin gallupit kertoivat jo viisi vuotta sitten, että vaikka toisen maailmansodan päättymisestä oli kulunut yli seitsemän vuosikymmentä, Saksa ei ollut päässyt vie-

läkään eroon antisemitismistä. Silloisten tutkimusten mukaan joka viidennellä saksalaisella oli ennakoluuloja juutalaisia kohtaan.

Samoihin aikoihin julkaistussa EU:n perusoikeusviraston laajassa kyselyssä 90 % juutalaisista koki antisemitismin lisääntyneen kotimaassaan ja 28 % oli itse joutunut juutalaisvastaisen häirinnän kohteeksi kuluneen vuoden aikana. Vakavimmissa 30 %:ssa häirintätapauksista vastaajat määrittivät syyllisen äärimuslimiksi, 21 %:ssa vasemmistolaiseksi ja 13 %:ssa oikeistolaiseksi.

MYÖSKÄÄN Pohjoismaat eivät ole lintukoto. Ruotsissa seurakunta joutui hiljattain varoittamaan juutalaisia, että heidän ei pitäisi puhua hepreaa julkisesti ja että heidän pitäisi jättää daavidintähti kotiin, jotta he eivät joutuisi väkivallan kohteeksi.

Myös Suomessa juutalaiset kokevat olonsa aiempaa uhatummiksi. Helsingin juutalainen seurakunta on sulkenut synagogansa ovet vierailijoilta uhkauksien vuoksi ja on joutunut kiristämään turvallisuustoimiaan.

Yhteiskunnan vakauden kannalta meidän tulisi tunnistaa paljon nykyistä paremmin ne vihamieliset aatteet ja ideologiat, jotka vaikuttavat pinnan alla.

Tuntuu hämmästyttävältä, että vain hieman pintaa raapaisemalla Euroopasta löytyy niin paljon antisemitismia. Sitä kuvittelisi, että viimeistään toisen maailmansodan perintö olisi varmistanut sen jääneen historiaan.

ISRAELIN ja Palestiinan välinen konflikti on osaltaan nyt aktivoitunut sekä vasemmistolaisia että äärioikeistolaisia, jotka molemmat jakavat yhteisen viholliskuvan juutalaisista.

Israelin puolustautuminen Hamasin hyökkäystä vastaan on nostanut meidänkin yhteiskunnassamme piilevän antisemitismin esille, eikä näky ole kaunis.

Palestiinan puolesta pidetyissä mielenosoituksissa on huudettu Suomessa juutalaisvastaisia sloganeita. Jopa kansanedustajia on ollut tällaisissa mielenosoituksissa pitämässä puheita.

Tällainen toiminta on erityisen tuomittavaa – kansanedustajien tulisi käyttää parempaa harkintaa siihen, millaisissa tilaisuuksissa käyvät puhumassa.

MEILLÄ Suomessa käytiin kesällä keskustelua rasismista ja natsisymboleista. Silloin useimmat kansalaiset eivät olleet varmasti koskaan kuulleetkaan esimerkiksi pesukarhu- tai jonkinlaisista

"Israelin puolustautuminen Hamasin hyökkäystä vastaan on nostanut meidänkin yhteiskunnassamme piilevän antisemitismin esille, eikä näky ole kaunis."

mäyräsymboleista uusnatsismin kuvastona. Moni seurasi uutisointia hyvin hämmentyneenä.

Tuon keskustelun seurauksena hallitus kertoi alkavansa ennaltaehkäistä vihatekoja juutalaisia kuten myös muslimeja, kristittyjä ja muita uskontoryhmiä kohtaan.

Lisäksi hallitus toi eduskunnalle erityisen rasismin vastaisen ohjelman. Hallitus haluaa sitouttaa koko suomalaisen yhteiskunnan siihen, että Suomessa jokainen voi elää turvassa ja hyväksyttynä.

Pääministeri sanoi tuolloin yksiselitteisesti, että rasismille ei ole suomalaisessa yhteiskunnassa tilaa.

Hallitus päätti myös kriminalisoida juutalaisten joukkotuhon eli holokaustin kieltämisen. Tuntuu

lähtökohtaisesti käsittämättömältä, että joku yrittäisi kiistää sellaisen historiallisen tapahtuman toisuudenmukaisuuden. On vaikea kuvitella tilannetta, jossa niin voisi tapahtua vahingossa.

Sen sijaan holokaustin kiistäminen kuuluu olennaisena osana monien juutalaisvastaisten liikkeiden maailmankuvaan. Samantyyppiseen historian vääristelyyn kuuluvat tavallaan myös Venäjän väitteet, että sen raakalaismaises- sa hyökkäyksessä Ukrainaan olisi kyse denatsifikaatiosta.

Vähänpä siis vielä syyskuun alussa tiesimme, kun äänestimme eduskunnassa rasismin vastaisen ohjelman hyväksymisestä. Silloin ei olisi voinut vielä arvata, että jo lokakuussa antisemitismi ryöpsähtäisi esiin näin avoimesti.

Henkilökohtaisesti minun on hyvin vaikea ymmärtää, miksi juutalaisvastaisuutta on olemassa ja miten ihmeessä sillä voi olla Euroopassa niin pitkät perinteet. Ylen Areenassa on katsottavissa erinomainen sarja Antisemitismin historia, joka avaa ilmiötä vuosisatojen varrelta.

On hyvä virkistää eurooppalaisten historiallista muistoa näiltä osin. Suosittelen kyseistä ohjelmaa kaikille!

Kirjoittaja on kansanedustaja

Kun taloyhtiösi ansaitsee parasta

Valitse isännöitsijä, joka osaa, tietää ja sitoutuu. Kumppaninamme voit luottaa arjen sujuvuuteen ja varmistat, että taloyhtiösi arvo kehittyy haluamaasi suuntaan.

Isännöimme jo useita naapuritaloyhtiöitänne alueellanne. Ota yhteyttä – valitse paras!

”

Kiitos pitkäaikaisesta ja ammattimaisesta työstä sekä hyvin sujuvasta yhteistyöstä taloyhtiömme hyväksi!

Taloyhtiön puheenjohtaja, 00100 Helsinki

Esplanadien terassit

Taru Reinikainen

KOLUMNI

Esplanadeille rakennettiin viime keväänä terassialueet. Samalla autoilulle varattiin molempiin suuntiin yksi kaista.

Nyt on valmistunut tulokset ensimmäisen vuoden kokemuksista. Kyselyyn vastasi yrityksiä, kiinteistönomistajia sekä tapahtumanjärjestäjiä. Kahvi- ja ravintolatoiminnan osalta tulokset olivat positiiviset. Tämä on helppo uskoa. Sen sijaan muilta osin tulokset eivät olleet kannustavia. Negatiivisemmin kokeilun oli kokeneet myymälät.

KAUPUNKILAISTEN ja matkailijoiden viihtymistä alueella selvitettiin mobiilidatan perusteella. Datan perusteella muutokset olivat pieniä. Paikan päällä on tehty myös haastatteluita, joiden perusteella alueen viihtyisyys lisääntyi joukkoliikenteen ja kävelijöiden

keskuudessa. Samalla koettiin turvallisuuden parantuneen kevyen liikenteen käyttäjien parissa.

Autoilijoiden kokemukset olivatkin odotetusti aivan päinvastaiset. Autoilun sujuvuus oli heikentynyt. Ongelmia on ollut muun muassa huoltoliikenteessä.

Omalli kokemuksellani sanoisin, että kaupungintalon kohdalla tapahtuneet kaistajärjestelyiden muutokset ovat aiheuttaneet useita vaaratilanteita. Ilmanlaatu oli typpioksidipitoisuuksien perusteella hieman parantunut. Tämä voi kuitenkin selittyä muillakin tekijöillä kuin terassikokeilulla.

YRITYKSISTÄ vain 27 prosenttia halusi jatkaa kokeilua. Tähän tulokseen tulisi suhtautua vakavasti. Kokeilua ei voida pitää onnistuneena, jos se johtaa yritysten toimintaedellytysten heikkenemiseen alueella. Varsinkin, kun kokeilun tavoitteena nimenomaan oli elävöittää keskustaa.

Kaupunki on jo itsekkin myöntänyt, ettei ainakaan toistaiseksi ole saavutettu haluttuja tuloksia alueen elinvoiman lisäämiseksi. Kaupunki selittää asiaa kuitenkin muilla tekijöillä, kuten inflaatiolla ja etätyön lisääntymisellä.

Itse olen siirtynyt suurimmaksi osaksi etätyöhön, mutta liikun itse asiassa alueella enemmän kuin

ennen. Kertaakaan en ole koko aikana pysähtynyt terasseilla. Minusta terassilla istuskelu ajoväylän vieressä ei muun muassa melun takia ole kovin miellyttävää. Itse toivoisin terasseja lisää mieluummin Espan puistoon, jossa viehättävä ympäristö on jo valmiina.

Olen myös huolissani, ettei kyselyitä ole kohdennettu ollenkaan erityisryhmiin, kuten vammaisiin. Epäilen suuresti, että terassit eivät ole kaikilta osin esteettömiä.

NYT tulevat tulokset kertovat ainoastaan kesäajan kokemuksista. Tärkeää olisi selvittää keväällä, miten talvi on sujunut. On vaikea uskoa kokeilun toimivan talvella sitäkään vähää, koska ilmastomme ei suosi ulkona istuskelua suurimpana osana vuotta.

Toki talveksi istutetut kanervat ja kuuset ovat nättejä. Onko tämä kuitenkin peruste vaikeuttaa ihmisten liikkumista merkittävästi? Mihin lumet talvella kasataan? Onko autoille enää tilaa ollenkaan? Voitaisiinko nämä kokeilut unohtaa ja miettiä asiaa kokonaisvaltaisesti? Koko keskusta voi olla varattu kävelijöille, kunhan samalla ratkaisemme miten muu liikenne hoituu.

Kirjoittaja on asukasaktiivi

Töölöläinen-lehden noutopisteet:

• K-Supermarket Kamppi, Kampin Kauppakeskus • K-market Töölöntori, Tykistökatu 7 • K-market Meclu, Mechelininkatu 19 • K-market Lapuankatu, Lapuankatu 4 • K-market Kasarmi, Pohjoinen Hesperiankatu 33 • Alepa Ruskeasu Kiskontie 1	• K-Supermarket Munkki, Raumantie 1 • Alepa Munkkiniemi, Solnantie 35 • Alepa Munkkiniemi, Munkkiniemen Puistotie 20 • Alepa Caloniuksenkatu, Runeberginkatu 28 • Alepa Hesperiankatu, Pohjoinen Hesperiankatu 5 • Alepa Töölöntori, Töölöntorinkatu 6	• Alepa Kuparitalo, Töölönkatu 4 • S-market Tullinpuomi, Tukholmankatu 2 • Töölön Kirjasto, Topeliuksenkatu 6 • Hietsun Paviljonki, Hiekkarannantie 9 • Töölöläisen toimitus, Minervankatu 2

Tervetuloa tapaamaan
presidenttiehdokas
JUSSI HALLA-AHOA
ja kansanedustaja
TEEMU KESKISARJAN
luennolle aiheesta
"Suomen presidenttien ihmiskohtaloita"

Töölön kirjasto
Mika Waltari-sali
ma 27.11. klo 18-20

Kahvitarjoilu.
Ilmoittautuminen rajoitetun osallistujamäärän takia: sihteeri@perushelsinki.fi
Perussuomalainen Helsinki ry

JUHLAPAIKKA STADILAISILLE!

Hietsun Paviljonki, Hiekkarannantie 9, www.hietsunpaviljonki.fi

Töölöläisen Kulttuurikerho ry

MATKAKALENTERI 2023

29.11.2023 KE
KRISHNA-LIIKE

Krishna-uskontoa voidaan luonnehtia intiimiksi teismiksi. Intiimin teismien perinteissä sielun ja jumalan rakkaus ilmenee erilaisissa suhteissa, jotka muistuttavat tässä maailmassa ilmenviä suhteita, kuten vanhempien rakkaus lapseensa tai ystävien välinen rakkaus. Krishna tietoisuuden päämääränä on rakastavan palvelemisen suhteen kehittäminen Krishnaan ja sen täydellistäminen. Viikimykseen saaneet toistavat päivittäin Hare Krishna mantraa vähintään 16 kierrosta helminauhalla, johon kuuluu 108 helmeä, yhteensä 1728 mantraa. Lähtö klo 10.30, opastus klo 11.00, kasvislounas klo 12.45. Hinta 50 €/jäsen, 60 €/ei jäsen. Viesti: Krishna

24.-26.12.2023 SU-TI
JOULUN TUNNELMAA
VAIHMALAN HOVISSA

24.12. jouluaattona mm. joulurauhan julistus, joulupuu-ro, kuusen koristelua, joulusauna, kinkun kuorenaus (savolainen traditio), joululallinen pöytiin tarjoiltuna, joulupukki.
25.12. joulupäivänä joulukirkko Lempäälän keskiaikaisessa Pyhän Birgitan kirkossa, lounas, juhlaillallinen.
26.12. Pöytiin tarjoillun aamiaisen jälkeen huoneiden luovutus klo 11.30 ja lähtö kotimatalle.
Hinta 715 €/jäsen, 740 €/ei jäsen, 1-hengen huoneliissä 80 €. Tarkka ohjelma toimistosta. Viesti: Vaihmal

VUOSI 2024

11.-12.1. TO- PE WIVI LÖNNIN JA ALVAR AALLON
MAISEMISSA JYVÄSKYLÄSSÄ

Tutustuminen Lönnin ja Aallon arkkitehtuuriin. Wivi Lönnin kohteet tunnetaan seinillä seikkailevista valonsäteistä, ikkunoiden alla iloisesti kukkivista puutarhoista ja ikkunalaisten takana kimmeltävistä keskisuomalaisista järvimaisemista. Lönnin rakennusten tunnuspiirteenä pidetään myös niiden taidokkaita pohjaratkaisuja. Illalla Gaetano Donizettin ooppera Lemmenjuoma, rooleissa mm. Waltteri Torikka.
Jyväskylä on Alvar Aallon pääkaupunki. Tutustumme Aallon tuotantoon. Käymme Muuramen kirkossa ja Säynätsalon kunnantalo-

sa. Lounaan nautimme Aallon suunnittelemassa ravintola Sataman Viilussa. Hinta 485 €/jäsen, 510 €/ei jäsen. Viesti: Jyväskylä

5.-10.4. PE-KE MADRID
Madrid on yksi Euroopan kauneimmista pääkaupungeista. Madridin ylväs arkkitehtuuri, palatsit ja taidemu-
seot yllättävät matkailijan monipuolisuudellaan ja runsaalla kulttuuritarjonnallaan. Oppaana Liisa Väisänen. Ohjelma toimistosta. Hinta 1955 €/hlö/2hh, yhden hengen huoneen lisämaksu 435 €. Viesti: Madrid

9.-10.7.2024 TI-KE LO-
HENGRIIN, SAVONLINNAN
OOPPERAJUHLAT

Wagnerin myyttinen taideteos on satu utopian ja todellisuuden suhteesta. Karita Mattila tekee oopperadebyyttinsä Savonlinnan Oopperajuhlilla viekkaan palettaren Ortrudin roolissa. Nimiroolissa laulaa Wagneriin syventynyt Tuomas Katajala ja kuningas Heirichina kuullaan basso Timo Riikonen.

22.-23.7. MA-TI
NABUCCO, SAVONLINNAN
OOPPERAJUHLAT

Verdin ooppera Nabucco tahtuu kiehtovasti ajattomassa menneisyydessä. Valta juovuttaa, tekee haiseksi Babylonian kuningas Nabuccon. Se saa kuninkaan leikkimään jumalaa. Paitsi sodasta ja sorretusta kansasta, kyse on myös rakkaudesta. Nabucco on tunnettu mahtavista kuoro-kohtauksistaan. Illan hitti, heprealaisten orjien Va, pensiore soi ytimiin asti. Ohjaus Rodula Gaitanou, rooleissa mm. basso Mika Kares

12.-16.9. TI-MA
BOLOGNA, ITALIA

Bologna on Italian suurim-
pia kulttuuri- ja taidekeskuk-
sia. Matkalla tutustumme Verdin syntymäkaupunkiin Parmaan ja käymme Verdin syntymäpäiväkonsertissa. Vierailimme hienostuneessa Ferrarassa, missä kaupunginmuurin sisäpuolelta löytyy kirkkoja ja loisteliaita palatseja. Matkaamme 400-luvun pääkaupunkiin Ravennaan, missä basilikojen ja mausoleumien seinäiä koristavat upeat mosaiikit. Lisäksi käymme Bolognan markkinoilla ja taidemuseossa. Oppaanamme toimii Liisa Väisänen. Hinta: 2450e, 1hh +275e. Viesti Bologna.

Jäsenmaksu on 25 €, tili: Nordea
FI66 1011 3000 2536 65, viite 1122.

Ilmoittautuminen Töölöläisen Kulttuurikerhon matkoille p. 045 1377881. Maksut: Nordea FI66 1011 3000 2536 65. Sähköposti: toolokulttuuri@elisanet.fi. Toimisto osoitteessa Eino Leinonkatu 4 A 4, 00250 Helsinki. Puhelin toimistoon ti klo 11.00-14.00 on (09) 498 850 tai 045 137 7881.

Wivi Lönnin ja Alvar Aallon maisemissa

Töölöläisen Kulttuurikerho

Matka Jyväskylään
11.-12.1.2024. Tutustuminen Lönnin ja Aallon arkkitehtuuriin. Illalla Gaetano Donizettin ooppera Lemmenjuoma, rooleissa mm. Waltteri Torikka.

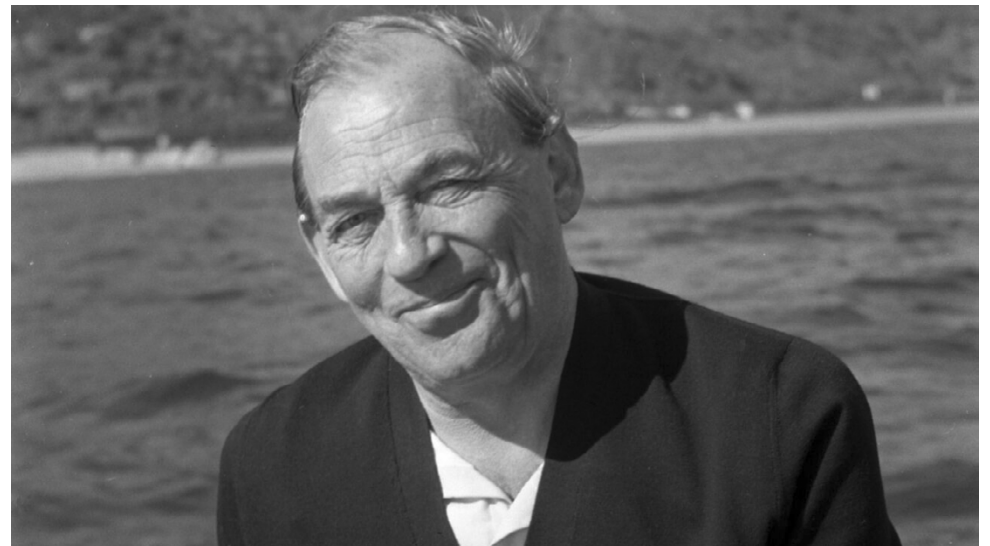
Jyväskylä oli Wivi Lönnille rauhan tyysija. Sinne valmistui Lönnin kynästä kymmeniä rakennuksia, joista yksi on Wivi Lönnin oma kotitalo. Lönnin kohteet tunnetaan seinillä seikkailevista valonsäteistä, ikkunoiden alla iloisesti kukkivista puutarhoista ja ikkunalaisten takana kimmeltävistä keskisuomalaisista järvimaisemista. Lönnin rakennusten tunnuspiirteenä pidetään myös niiden taidokkaita pohjaratkaisuja. Yksi tunnetuimmista on Kuokkalan kartano. Lönn suunnitteli lukuisia yksityiskoteja ja muun muassa Jyväskylän Puistokoulun.

Illalla Gaetano Donizettin ooppera Lemmenjuoma, rooleissa mm. Waltteri Torikka.

JYVÄSKYLÄ on Alvar Aallon pääkaupunki. Tutustumme Aallon tuotantoon. Kuulemme tarinoita hänen elämänvaiheistaan ja persoonasta hänen lah-

Wivi Lönn.

Alvar Aalto.

jakkaita arkkitehtivai-
mojaan unohtamatta. Käymme Muuramen kirkossa ja Säynätsalon kunnantalo-

sa. Lounaan nautimme Aallon suunnittelemassa ravintola Sataman Viilussa. Tutustumme myös Aalto2-

museokeskukseen. Ohjelma toimistosta.

Hinta 485e /jäs., 510e /ei jäs.

Moderni ja perinteinen Madrid

Töölöläisen Kulttuurikerho

Lähde kanssamme
Espanjaan 5.-10.4.2024.

Madrid on yksi Euroopan kauneimmista pääkaupungeista. Espanjan eloisa pääkaupunki yllättää matkailijan monipuolisuudellaan ja runsaalla kulttuuritarjonnallaan. Se on värikäs yh-

distelmä perinnettä ja modernia nykypäivää ja tarjoaa nautintoja kaikille aisteille. Monipuolinen kaupunki on kulttuurin herkuttelun ja yöelämän keidas.

Matka alkaa kaupunkikierroksella, joka antaa erinomaisen yleiskäsityksen tästä lähes 4 miljoonan asukkaan pääkaupungista. Reitin varrella näkee, kuinka Madrid on kasvanut mo-
neen suuntaan.

Iltapäivällä tutustumme Reina Sofian modernin

taiteen museoon.

Museo on yksi maailman suurimmista modernin taiteen museoista. Esillä on kattava modernin ja postmodernin taiteen näyttely mm. Miron, Chillidan, Tapiessin ja Grisin töitä. Kuuluisin teos on Picasson Guernica. Illalla musiikkiesitys.

Seuraavana päivänä käymme Rastron kirpputorilla, jossa on tarjolla kaikkea mahdollista taivaan ja maan väliltä, antiikkia, käytettyjä tietokoneen osia, koruja jne. Iltapäivällä vieraillemme kuninkaanlinnassa.

Kolmannen päivän vierailun kohteena on Retiron

Kaarle III
valtaistuini.

puisto ja upea Kristallipalatsi. Tutustumme siellä olevaan näyttelyyn.

Neljäntenä päivänä tutustumme Romantica museoon.

Vuonna 1776 rakennetussa palatsissa on mielenkiintoinen kokoelma 1800-luvun maalauksia, huonekaluja ja koriste-
taidetta esitellen tuon ajan Madridin kulttuuria, politiikkaa ja arkielämää. Ainetlaatuksen museon maagisin alue on 1700-luvun ranskalaiseen tyyliin maisemoitu magnolia-puutarha. Madridin oppaanamme toimii Liisa Väisänen.

Hinta: 1995e, 1-hengen huoneliissä 435e

Voitokas juusto Töölöstä

Töölöläinen

Perhon Rehtori -sinihomejuusto voitti kultaa World Cheese Awards 2023 -kilpailussa.

Perhon Juustola Helsingistä on valittu World Cheese Awards -kilpailun voittajien joukkoon Norjan Trondheimissa perjantaina 27. lokakuuta. Perhon Juustolan valmistama sinihomejuusto, Perhon Rehtori, saavutti kultaa maailman arvostetuimmassa juustokilpailussa.

Perhon Rehtori teki vaikutuksen johtavien juustoasiantuntijoiden paneeliin, johon kuului kriitikkoja, kokkeja, reseptien tekijöitä, ostajia, jälleenmyyjiä, toimittajia ja alan asiantuntijoita. Tämä raati arvioi jokaisen juuston huolellisesti ottaen huomioon sellaiset tekijät, kuten juuston ulkonäön, aromin, koostumuksen, rakenteen ja ennen kaikkea sen maun ja suutuntuman.

Perhon Rehtori -sinihomejuustoa myydään Perhon omassa kaupassa Mechelininkadulla.

PALKITTU Perhon Rehtori on tehty pastöroidusta luomulehmänmaidosta, sitä on kypsytetty viisi kuukautta ja se valmistetaan täysin käsityönä. Maultaan juusto on pähkinäinen, lempeän luonteikas ja aromikas.

”Tämä oli ensimmäinen ker-

ta meille näissä kilpailuissa ja kulta oli hieno saavutus. Olemme saaneet erittäin hyvää palautetta juustoistamme, ja uskoimme vahvasti omaan juustoomme. Tiesimme kuitenkin, että kovassa seurassa kilpaillaan”, kertoo juustontekijä **Olli Takanen** Perhon

Juustolasta.

”Idea juustojen valmistamiseen tuli vuonna 2018 ja siitä alkoi vuosia kestänyt kehitystyö. Yrityksen ja erehdyksen kautta olemme kehittäneet reseptin, millä kilpailujuustokin on valmistettu”, Olli Takanen jatkaa.

35:NTEEN World Cheese Awards -kilpailuun osallistui 4 502 juustoa 43 eri maasta. Perhon Juustola oli ainoa suomalainen juustola tämän vuoden kilpailussa.

Viime vuosina kilpailuun on osallistunut uusia juustoja muun muassa Puolasta, Intiasta, Liechtensteinista ja Turkista. Vakiintuneet juustontuottajamaat, kuten Italia, Espanja, Ranska ja Iso Britannia, olivat hyvin edustettuina ja eniten osallistujia tuli Espanjasta. Isäntämaa Norja esitti kaikkien aikojen suurimman osallistumismääränsä, yhteensä 293 juustoa. Kilpailun aikana oli esillä laaja valikoima eri tyyliä ja kypsyyksiä juustoja. Raaka-aineina olivat puhvelin, lehmän, vuohen ja lampaan maidot.

Kaikki kilpailujuustot arvioitiin yhdessä päivässä 264 asiantuntijan voimin ja he edustivat 38 eri maata. Aamupäivän aikana jaettiin pronssi-, hopea-, kulta- ja superkultapalkinnot. Superkultaedokkaat arvioitiin uudelleen, jotta löydettiin tämän vuoden 16 parasta juustoa. Näistä juustoista valittiin ja kruunattiin vuoden 2023 maailmanmestarijuusto.

LIHA- JA KALAMESTARIT
PALVELUKSESSANNE

OMALTA *Töölön* TORILTA

TARJOUKSET VOIMASSA
MA-KE 13.-15.11. Tervetuloa!

Tuore
Kokonainen
KIRJOLOHI
Suomi
9⁹⁵
KG

Porsaan
KASSLER
Palana tai pihveinä
Suomi

6⁹⁹
KG

ILMAINEN
FILEOINTI

KUHAFILEE
Suomi

19⁹⁵
KG

AHVENFILEE
Suomi

19⁹⁵
KG

Syöntikypsä
AVOKADO
2 kpl/320 g (7,78/kg)
Chile

2⁴⁹
KG

Syöntikypsä
MANGO
Brasilia

4⁹⁹
KG

-2-
NIPPUA

PÍRKKA
Reilunkaupan
TERTTUNEILIKKA
2 nippua, Kenia

8⁰⁰
2 NIPPUA

KMarket TÖÖLÖNTORI

TYKISTÖNKATU 7
olli.piekkala@k-market.com
09 434 2630

PALVELEMME
ARK. 7-22
LA-SU 9-21

@KMtoolontori

Kotoisasti keskieurooppalainen

Töölöläinen
S. Soininen

MyStuu on Uudenmaankadun uusi, mutkaton ravintola.

Uudenmaan esikaupungin puutölliin reunustamalla nimikkokadulla elettiin muinoin niukasti. Nyt Punavuoren keskeistä autostradaa sävyttää yltäkyläisyys, viehättävä arkkitehtuuri, ja kivijaloissa sijaitsevat kammarit moninaisine palveluineen. Uudenmaankadulla ehostetaan kroppaa, leikataan tukkaa ja muonittaudutaan sekä shoppaillaan erikoisliikkeissä. Sivistystä edustaa harmaalla graniitilla verhoiltu Otavan jugendlinna, jota silmäilen upouudesta ravintola MyStuusta käsin. Enää ei ole **Eino Leinoillakaan** tarve kottia saatuaan kipittää Espalle Cataniin. Uudenmaankadulla on miellyttävää ravintolatarjontaa ihan kadun toisella puolella.

Keskieurooppalaisuus ruokailunäkökulmasta ei ole suinkaan vain kooste sikäläisistä perinneruokaresepteistä, vaan ystävällisen tunnelman luoma välitön atmosfääri, jota miellyttävä ravintoloitsijaperhe ylläpitää MyStuussa. Suomalaisella perheellä oli Gasthaus Sveitsissä. Alpligen Bernissä sijaitsevassa alppikylässä he tarjoilivat jodlaajille ja ihan kaikille kyläläisillekin suomalaista ruokaa. Lihapullat ja poronkäristys maistuivat heille, mutta salmari veti heidän suunsa mutruun.

Nyt punaposkinen suomalais-trappiperhe on palannut takaisin kotikonnuilleen. Eivät he ole Edelweisseja vaan ihka oikeita Liljoja. MyStuuta isännöi Liljan perhe neljän hengen voimin. Äiti **Tiina Liljan** vastuualueena on keittiö. Hänen miehensä **Arto Lilja** sukkuloi keittiön ja salin välillä. Ravintolan mainio Limoncello on hänen käsialaansa, ja hänen tehtäviinsä lukeutuu sunnuntaibrunssin Eggs Benedict -annoksen uppomunien valmistaminen.

Perheen pojan **Eliaksen** ja hänen puolisonsa **Inkan** kohtaa useimmiten salin puolella, silloin kun he eivät ole leipomassa kyökissä.

UUDENMAANKATU 13:ssa sijaitseva 24-paikkainen ravintola on tunnelmaltaan intiimi ja matalakynnyksinen. Kynttilät tuikkivat, ja iso ikkuna antaa katunäkymiin. Bistrotyylinen interiööri on jäykistelemätön. Myös baaritiskille voi yksinäinenkin istahtaa vaikka kotimatalla pikaiselle iltaruualle.

Olen kaivannut paljon helppoa iltaruokapaikkoja, joissa kelpo ateria ja viinilasillinen keventää lompakkoa reilulla 20 kymppillä. Toki Mystuussa ruokaillaan pitkän kaavan mukaan ja pääruoksi voi valita vaikkapa saksanhirven filettä rehevine tykötarpeineen.

ALOITETAANPA aamusta. Ravintola aukeaa arkisin aamuyh-

Friteerattua Gruyère-juustoa nautitaan aprikoosihillon kera.

Liljan perhe isännöi välitöntä ja kodikasta MyStuu-ravintolaa. Tiina Lilja (vas.) ja Inka Lilja-Uuskoski, Arto Lilja (vas.) ja Elias Lilja ovat tuoneet föhntuulen lämpimän tuulahduksen Uudenmaankadulle.

"Kiista Gruyèren alkuperäoikeuksista ylti niin kiivaaksi Sveitsin ja Ranskan välillä, että kompromissiin päätyntä kiistaa kutsuttiin Gruyère-sodaksi."

deksältä, jolloin latten kanssa voi nauttia muhkean levaintoastin. Schinken'ia komppaa Gruyère-juusto. Pomodoroa säestää Mozzarella.

Arkilounaalla on tarjolla lihaa tai kasviksia lautasannoksina levollisesti pöytiin tarjoiltuna. Salaatti tai alkukeitto kuuluu hintaan. Lounasasiakaskunnan suosikki on Schnitzel, keskieurooppalainen perinneruoka, jota versioidaan eri maissa eri tavoin. MyStuussa se valmistetaan porsaanlihasta kuten Sveitsissä on tapana. À la carte -listallakin paistatteleva Schnitzel on tarjol-

la ensi perjantaina ranskalaisten ja talon oman yrteillä ryyditetyn chilimajoneesin kera. Kasvisruokavaihtoehtona on Caesar kera avokadon. Ensi tiistaina lounastetaan Wallenbergilla ja muusilla sekä yrittisen jogurttikastikkeen kiertämällä kasvispyörököillä.

Jäin kaipaamaan sveitsiläisistä leikkeistä kuuluisinta eli Gordon Bleu'ta, jossa liha ja juusto nivoutuvat auvoisesti.

"Sveitsinleikettäkän on jatkossa luvassa," ravintoloitsijat lohduttavat.

TIINA LILJA kuvailee sveitsiläistä peruseruokaa krouviksi, mutta maistuvaksi. Toki maassa on verrattain suuri määrä Michelin-ravintoloitakin. Peruna yhdistää suomalaisia ja sveitsiläisiä, ja juusto on läsnä monissa MyStuun annoksissa.

Gruyère on sveitsiläisistä juustoista tunnetuin. Piskuinen alppimaa ei ole sotinut sitten vuoden 1499, jolloin käytiin Svaabilaissoita. Mutta kiista Gruyèren alkuperäoikeuksista ylti niin kiivaaksi Sveitsin ja Ranskan välillä, että kompromissiin päätyntä kiistaa kutsuttiin Gruyère-sodaksi.

Alkuruokana tarjoillaan kaksi reilua viipaletta Gruyère-juustoa

Sveitsin kansallisruoka röstissä esittäytyy perunan ja kolmen juuston liitto.

Coupe Mont Blancissa maistuu kastanjan pähkinäisyys ja Gin Sourissa laventelin aromaattisuus.

friteerattuna paahdetun leivän ja keittiön väen valmistaman aprikoosihillon kera. Konstailematon ja makoisa annos soveltuu myös jaettavaksi.

Tarte Flambée on talon versio eteläsuomalais-alcaselaisesta Flammkuchen pizzasta, jossa nostattamattoman, rapsakan pohjan päälle on ladottu uhkea kasviskimara, jota on täydennetty sveitsiläisellä juustolla. Annos soveltuu kevyen nälän taittamiseen, mutta myös jaettavaksi alkuruoksi.

Aterian voi aloittaa juustolla täydennetyllä charcuterie-lajittelulla, joka soveltuu hyvin viinin kera naposteltavaksi.

RÖSTI ON Sveitsin kansallisruoka, jota syödään myös aamiaisella. MyStuussa sitä on tarjolla sunnuntaibrunssilla ja à la cartella. Raastetut perunat ja kolmen juuston unioni liittoutuvat ronskiksi ja maukkaaksi ateriaksi. Jokaisella juustolla on oma makutehtävänsä. MyStuun röstissä maistuu Gruyère, Parmesaani ja Mozzarella. Kuumassa valurautapannussa tarjoiltavan annoksen täydentävät kasvikset ja talon pesto.

Talven koleutta sopii torjua juustofondueella, jonka resepti löytyi Liljojen perhepiiristä suvun

nestorilta, joka on juustomestari. Fondue juontuu luonnollisesta ruokaevoluutiosta ja sveitsiläisten talonpoikien ankarista talviolosuhteista.

Talon fondue, jota tarjoillaan ennakkotilauksesta (eur 35/henk.), on kokonpano kolmesta juustosta. Gruyère, Emmental ja ylistetty Vacher-alppijuusto saavat seurakseen reilusti valkovii-niä. Höyryävän juustopadan, joka tarjoillaan jodlauksen siivittämänä, kera nautitaan hyvää leipää, tomaattia, omenaa, hillospulia ja paistettua perunaa.

Sveitsiläiset tykkäävät juoda itse omat viininsä, ja siksi niitä ei juurikaan ole Suomessa tarjolla. Saksalainen rapsakka Riesling on fonduen kelpo kaveri.

LILJOJEN mukaan Sveitsissä ei ollut mitenkään epätavallista, että kaksi raavasta karpasaa tuli viettämään after work'ia makean jälkiruoan parissa. Sen sijaan että he olisivat kolpakoineet, he lusikoivat nautiskellen Banana Split'ia.

MyStuussa kakut leivotaan itse. Lämpimänä tarjoiltava suklaakakku liittoutuu vaniljajäätelön kanssa. Schwarzwaldin kakussa maistuu kirsikka. Mont Blanc on Euroopan korkein vuori, ja Coupe Mont Blanc on klassikkojälkiruoka, jonka kermavaahtoinen vuorenhuippu kohoo korkealle.

Vuoristolaaksoissa kasvaneet kastanjat on kohta poimittu, ja niiden sesonki on pian parhaimmillaan. Joulutoreilta tutut paahdetut kastanjat esittäytyvät pähkinäisen kreemin muodossa maukkaasti Coupe Mont Blancissa, jota täydentää myös vaniljajäätelö.

Tarjolla on myös cocktaileja. Valitsen raikkaan Lavender Gin Sourin, jossa maistuu miellyttävästi parfyymisen laventelin hempeä aromi. Siihen on hyvä päät-tää visiitti.

Ai niin. MyStuu-nimi on nuoremman polven ideoima. Nimestä on jo moni asiakas vääntänyt oman etymologisen analyysinsä, joten annetaan mielikuvituksen laukata jatkossakin.

SAKARI SOININEN

Läheltä Kampista aina kätevästi

MAUKAS ARKI JA JUHLA

TARJOUKSET VOIMASSA TO-KE 9.-15.11.
TERVETULO KAMPIIN!

ROSTEN KAURAINEN
**CROISSANT
SÄMPYLÄ**

4 KPL/PS, 250 G (10,60/KG)

2⁶⁵
PS

UNLIMITED
**VEGAANINEN
PIIRAKKA**

110 G (17,10/KG)

1⁸⁹
KPL

VALIO HYVÄ
SUOMALAINEN
**ARKIJUUSTO-
PALAT**

625-750 G (7,30-8,70/KG)

5⁴⁹
KPL

SUOMALAINEN TAKUUMUREA
NAUDAN ULKOFILÉE
PIHVEINÄ

29⁹⁵
KG

LINDOR
**MAITOSUKLAA-
KUULAT**

137 G (36,40/KG)

4⁹⁹
KPL

CONFERENCE
PÄÄRYNÄT
HOLLANTI

1⁹⁹
KG

HERKKUTORILTA

SUOMI

K Supermarket

KAMPI

Tavallista parempi ruokakauppa

KAMPIN KAUPPAKESKUS

P. 09 252 6060 | jouni.tuominen@k-supermarket.fi
Palvelemme ma-pe 6.30-22, la 7-22, su 10-22

Ostetaan

OSTAMME KULTAA & HOPEAA

Tule ilman ajanvarausta tai varaa aika puh. 044 9877 049. Teemme myös kotikäyntejä.

Lapinlahdenkatu 19, Helsinki ma-pe 10-16, la-su ja iltaisin sop. mukaan

Asiakkaiden suositteloima

NETTI KULTA
WWW.NETTIKULTA.FI

Verhoomoita

Verhoilua ammattitaidolla vuodesta 1920

Verhoiluliike P. Kanerva Oy

☆ kotikalusteet
☆ tyyli-, tyyntyy- ja nahkakalusteet

09 307 712
Jäämäentie 20 • 00970 Helsinki
www.verhoiluliike-kanerva.fi

Suoritamme kaikki huonekalujen verhoilu- ja entisöintityöt ensiluokkaisesti

Tulostuspalveluita

Käyntikortit 100kpl alk. 25,-

Printtipalvelut odottaessasi meb.fi

Arkeen, juhlaan, töihin & tapahtumiin
Tilaa verkosta & nouda myymälästä
Sähkötalo 1.krs, Kampinkuja 2 | tel. 09 827 5343 | info@meb.fi

Tapahtumia

SKANDI
SECOND HAND TAPAHTUMA

26.11.2023 KLO 12-17
Hietsun Paviljonki

Laadukasta kierrätysmuotia.
Lisätietoja: @skandisecondhand
@hietsunpaviljonki

Töölöntorin kulmilta

Töölönlahden puiston puiden on annettava kasvaa rauhassa

Matti Niiranen

Töölönlahden puiston tulevaisuus puhuttaa jälleen kaupunkilaisia, sillä valtakunnan päälehti on kysellyt lukijoiltaan kehitysideoita alueelle.

Palautteena HS sai ehdotuksia, jotka muuttaisivat toteutuessaan Töölönlahden puiston tapahtumia, elämää ja meteliä sykkiväksi sirkusalueeksi. Mutta haluammeko lisää menoa ja melua puistoihimme? Vai onko nyt korkea aika suojella hupenevaa kaupunkiluontoa pysyvästi?

KESKUSTELUN velloessa on tärkeää pitää mielessä kyseisen Töölönlahden puiston alue ja rajat. Kyseinen puisto sijaitsee Töölönlahdenkadun ja Töölönlahden välissä. Makasiinipuisto ja Kansalaistori eivät ole tässä Töölönlahden puiston osia.

Töölönlahdenkatu on mielestäni tärkeä rajalinja näitä edellä mainittuja alueita kehitettäessä. Tuon kadun pohjoispuolisessa puistossa tulee lisätä puita, pensaita, istutuksia ja vihreyttä. Kadun pohjoispuolelle leviävä Töölönlahden puiston alue tulee rauhoittaa Töölönlahden luonnonsuojelualueen vihersuojavyöhykkeeksi.

Töölönlahdenkadun eteläpuolella sijaitsevat Makasiinipuisto (Musiikkitalon itäpuolella) ja Kansalaistori (Keskustakirjasto

Oodin edustalla) puolestaan soveltuvat mielestäni ”kehittämiseksi” erilaisille aktiviteeteille ja tapahtumille. Kansalaistorilla voisi olla jatkossakin erilaisia ja hieman isompiakin tapahtumia. Mitään megasuuria konsertteja ei tosin mahdu Kansalaistorillekaan.

TÖÖLÖ-SEURA RY teki viime vuonna aloitteen yhdessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Helka ry:n ja muiden kaupunginosayhdistysten kanssa Töölönlahden suojelemiseksi. Aloite on edennyt myönteisessä hengessä kaupungin organisaatiossa, joskaan päätöksiä ei ole vielä tehty.

Suojeluehdotuksen ydinajatus on se, että kaupunkilaisille turvataan tulevaisuudessakin mahdollisuus liikkua upeassa merellisessä puistossa ja tarkkailla samalla monimuotoista kaupunkiluontoa.

Töölönlahden vesialueesta haluamme luonnonsuojelualueen. Vesialueen ympärille on luotava vihersuojavyöhyke. Etelässä vihersuojavyöhykkeen olennainen osa on Töölönlahden puisto, jonka raja on itä-länsisuuntainen Töölönlahdenkatu.

KAUPUNGINHALLITUS hylkäsi vuonna 2014 kalliina pidetyt suunnitelmat Töölönlahden puiston kehittämisestä vesialtaiseen. Sen sijaan puiston tulevaisuutta päätettiin pohjustaa edullisemmalla versiolla. Se oli hyvä linjaus.

Vuonna 2015 alkaen Töölönlahden puiston alueelta poistettiin ensimmäiseksi mm. VR:n varikko-toimintojen aikaisia pilaantuneita maa-aineksia. Sen johdosta jouduttiin valitettavasti kaatamaan myös jonkin verran puita. Sitten alueelle lisättiin nurmea, jonkin verran puita ja esimerkiksi lasten leikkialue. Tällä viherrakentamisen linjalla on hyvä jatkaa.

"Nuorimmat meistä tulevat näkemään Töölönlahden puiston loistossaan."

Nykyvaiheessaan puiston yleisilme on kuin avoin ja karrelle palanut nurmikkentä. Tämä ei ole kuitenkaan pysyvä olotila. Nyt on saatava lisää puistoa puistoon, mikä suojelee vihervyöhykkeenä Töölönlahtea.

Töölönlahden puistoon on istutettava lisää puita, pensaita ja muita kasveja. Lisää lehmaksia ja tammia, miksei mäntyjäkin, jota puisto vihertäisi myös talvella. Tehdään Finlandia-talon edustasta vehreä puisto, jonka kasvillisuus rauhoittaa Töölönlahden vesistön luonnonsuojelualueen ja linnuston Kansalaistorin melusta ja menosta.

TÖÖLÖNLAHDEN puiston tulevaisuutta pohdittaessa on hyväksyttävä se, että puut eivät kasva suuriksi heti, tässä ja nyt. Se vie jopa 50 vuotta. Kaivopuiston ja Sibeliuspuiston tyylistä vehreyttä sekä ajan tuomaa rauhaa, patinaa ja korkeita puita nähdään Töölönlahden puistossa ehkä aikaisintaan vasta joskus 2050-luvulla.

Puiston perustaminen nykyiselle nurmialueelle on lahja tuleville sukupolville. Nuorimmat meistä tulevat näkemään Töölönlahden puiston loistossaan ja täysikasvuksena. Ikääntyneimmät pääsevät iloitsemaan tämän uuden puistoalueen kasvien ja puiden kasvamisen seuraamisesta. C'est la vie!

Kirjoittaja on Töölö-Seura ry:n puheenjohtaja

Kierrätyspalveluita

Keräysauto tulee Töölöntorille

Tuo hyvä kiertoon!

Töölöntorinkatu, 00260 Helsinki
lauantaina 25.11. klo 12-14

Keräysautolle voi tuoda maksutta hyväkuntoista kodin sisustus- ja käyttötavaraa, vaatteita ja tekstiileitä, kenkiä, laukkuja, astioita, leluja, kirjoja, urheilutarvikkeita sekä askarteluun ja käsitöihin sopivia materiaaleja. Polkupyöriä ja kodin pieniä elektroniikkalaitteita otamme vastaan kaikenkuntoisina.

Kiitos – kierrättäminen tekee hyvää!

kierratyskeskus.fi/hyvakiertaa

Kierrätyskeskus

Lattiatöitä

AJATONTA KAUNEUTTA
& rohkeampia lattiavalintoja

1 TUTUSTU
Tule käymään Showroomillamme

2 RAKASTU
Pyydä tarjous haluamastasi lattiasta

3 ASENNA
Omin käsin tai käytä asennuspalveluamme

TAMMIPARKETIT
VINYyli- JA BAMBULATTIAT

NORDIC FLOORS
KALEVANKATU 7 - HELSINKI
ARKISIN 10-18 | 020 730 2983

Ihmisiä Töölössä

Sarjassa annetaan puheenvuoro Töölöä eri tavoin havainnoiville ihmisille.

JUHA LAITALAINEN

Oili Urmas vaatteiden kierrättäjä

"Tämäkin pitää ottaa talteen! Löydän usein vaatteita, jotka on pakko pelastaa. En ehdi itse käyttää kaikkia ostamiani vaatteita, joten minun oli pakko avata second hand -liike Vaatearteet Döbelninkadulle. Rakastan silkkiä, villaa ja nahkaa, jotka ovat luonnonmateriaaleja ja niitä löytyy tietenkin myös liikkeestäni. Seuraavaksi laitan esille mekkoja tulevaa juhlasesonkia varten ja takkeja talven kylmiltä säiltä suojaamaan."

Työsuorituksia

Lämpö- ja vesijohtoliike **Töölön Putkiliike Oy** Vuodesta 1952

Kaikki alan työt ammattitaidolla ja ripeästi

P. 020 741 1820 • yhteys@lvis.fi • PÄIVYSTYS 24/7

Töölöläinen

WWW.PAIKALLISLEHDET.COM

Ostetaan

Ostetaan puisia kirjasimia
Kokonaisia tai vajaita aakkostoja.
Maksu käteisellä, noudetaan.
p. 050 55 22 574 / Mikko

Sälekaihtimia

SÄLEKAIHTIMET

Mittauksesta asennukseen
nopeasti ja edullisesti...

Netissä tarjouslaskuri!
salekaihtimet.fi
045 175 7370

**KAIHDIN
TIIMI**

Hyötypuu on palveleva puusepäneliike Töölössä

Teemme tilauksesta mm:
-kalusteita
-huonekalujen korjausta
-määrämittasahaukset-höyläykset
-myös pienet työt

Hyötypuu
www.hyotypuu.fi
Museok. 35 (sisäpiha)
00100 Helsinki
Puh. 040 584 1663

Isännöintiä

ISÄNNÄT OY

Isännöintiä vuodesta 1975 lähtien

Pyydä tarjous isännöinnistä.

Tarkemmat tiedot
osoitteesta www.isannat.fi
tai puh. 010 838 3400

**ISA-auktorisoitu
isännöintiyritys**

Liikehakemisto

Ilmoitukset p. (09) 441 051 tai (09) 441 658

Kiinteistönvälittäjiä

Sanna Tourunen
050 552 5508
sanna.tourunen
@km.fi

Kiinteistömaailma Etu-Töölö
Mechelininkatu 17

Asuntokauppaa tinkimättömällä työllä!

"Luottamus, aitous ja ahkeruus ovat kaiken toimintani perusta. Siksi uskallan ehdottaa, että kutsut minut Kotikäynnille."

AMMATTILAISET VÄLITTÄÄ EDELLEEN!

Huoliteltua välitystyötä vuosien kokemuksella, ota yhteyttä!

☆ Yli 20 vuoden kokemus

Ei kuluja ellei kauppaa

Yli 2000 tehtyä asuntokauppaa

Useina vuosina ketjuna paras välittäjä

Tutustu suosituksiini: **jarmotaipale.fi**

JARMO TAIPALE
040 829 7171
jarmo@nordlkv.fi

Nord LKV | Taipale LKV Oy,
Itsenäinen välittäjärytittäjä
Bulevardi 13, 00120 Helsinki

NORD

Hautauspalveluita

*Surun kohdatessa
ojennamme auttavan kätemme.*

Forum: Yrjönkatu 23,
puh. 010 76 66620

Töölö:Sibeliuksenkatu 1,
puh. 010 76 66530

Muut toimistot:
hok-elannonhautaushautauspalvelu.fi

Puhelut: 0,0835 €/puhelu
+ 0,1209 €/min

hok-elannonhautaushautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi hok-elannonkukkasitomo.fi

**HOK-ELANNON
HAUTAUSPALVELU**

Kampaamot ja kauneushoitolat

Kampaamo Marita Dahlman
Minna Canthin katu 18
p. 09 446 773

Kiinteistönvälittäjiä

Ylinkerros Oy LKV [A]
Kotisi arvoista välitystä
vuodesta 1990, Tomi Sarlin
Runebergink.61, 050-365 9200

Lääkäripalveluita

**Naistentautien erikoislääkäri
Leena Larva**
Vastaanoton uusi osoite
Topeliuksenkatu 17, 00250
p. 040 5947 900
info@amia.fi
amia.fi/ajanvaraus

Ompelimoita

Aipaette Oy
Urheilukatu 2
p. 09 498 125
www.aipaette.fi

Lakimiehiä

ALLIANSSI

ASUNTOKAUPPARIIDAT
PERHE- JA JÄÄMISTÖOIKEUS
KAMPPI
PUH. 010 309 3361

Autojen talvisäilytystä

H-autojen talvisäilytystä
24 km Hgistä.
Puh. 0500 717 225

**Resurssipankistamme löydät
kokeneimmat ja luotettavimmat
SAIRAANHOITAJAT silloin,
kun kotiin tarvitaan:**

- Asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa, tarvittaessa ympärivuorokautisesti
- Tukea ennen ja sairaalassa olon jälkeen kotona selviämiseen ja toipumiseen
- Kotona tapahtuvaa tarvittaessa erikoissairaanhoidotasoista hoitoa esimerkiksi haavahoitoa, ompeleiden poistoa, katetrointia, letkuravitsemuksen toteutusta, drenien tai avanteiden hoitoa tai kipupumpun käyttöä
- Lääkehoidon toteutusta ja seurantaa
- Tukea ja opastusta erilaisten hoitolaiteiden ja apuvälineiden käytössä
- Apua saattohoidon toteuttamiseen, myös ympärivuorokautisesti
- Asiakkaan oman hoitajan sijaistamista
- Hoitoa ja tukea muistisairaana arjessa selviytymiseen

- Helhetsvård för kunden, vid behov dygnet runt
- Stöd före och efter sjukhusvistelsen för att klara sig och kunna återhämta sig hemma
- Vård på specialsjukvårdsnivå som vid behov sker hemma. Det kan till exempel vara sårvård, borttagning av stygn, kateterisering, genomförande av sondmatning, vård av dräner eller stomier eller användning av smärtpumpar
- Genomförande och uppföljning av läkemedelsbehandling
- Stöd och vägledning vid användning av olika vårdapparater och hjälpmedel
- Hjälp att genomföra terminalvård, även dygnet runt
- Vikarier för kundens egen skötare
- Vård och stöd för personer med demens för att klara av vardagen

ASIAKKAAMME
SAAVAT HELLÄN JA
HYVÄN HOIDON

VÅRA KUNDER FÅR
OMSORGSFULL OCH
BRA VÅRD

SUPERSENIORIT OY
superseniorit@gmail.com
p. 040 745 7802

**I vår resursbank hittar du
de mest erfarna och
pålitligaste SJUKSKÖTARE
då du behöver hemma:**

Tilaa onnistunut kodinvaihto!

Pyydä alkuun maksuton
asuntoarvio ja millimetrin tarkka
myyntisuunnitelma kodistasi.

TÖÖLÖSSÄ JO
940
ASUNTO-
KAUPPAA

Ossian Töölöstä

Ossian Johansson
ossian.johansson@
remax.fi
050 435 2077

Seuraa Töölön myyntiin tulevat kodit Instagramista:
@ koti.töölöstä.by.ossian

RE/MAX
STRAND

RE/MAX Strand | Excellence m2 Oy
Töölöntori | Tykistönkatu 9, 00260 Helsinki

HiH!

ma 21.8. 2023 klo 19

Dana Hall, Vid Šketa, Joonatan Henriksson,
Olli Virtanen, Antti Lötjönen, Mikko Innanen
Eeva Rysä & Kazutaka Morita
Järjestetään yhteistyössä Siba Jazzin kanssa

ti 19.9.2023 klo 19

Sigñe Emmeluth's Amoeba
Eriikka Maalismaa & Petri Kumela
Klemola, Page

su 1.10.2023 klo 16

Joris Roelofs Solo
Joris Roelofs & Antti Lötjönen
Runonlausuntaa: Outi-Illusia Parviainen,
Tapani Kinnunen

ti 31.10.2023 klo 19

Sarah Murcia Eyeballing
Benoit Delbeq & Mikko Innanen
Järjestetään yhteistyössä Helsinki Jazzin kanssa

to 23.11.2023 klo 19

George Crumb:
Songs, Drones and Refrains of Death
Ducret, Mockunas, Blaser

ti 12.12.2023 klo 19

Seppo Kantonen 60
Seppo Kantonen Trio
NeoQuartet
Järjestetään
yhteistyössä
Helsinki Jazzin
kanssa

HiH!

Summus gradus, humile limine
actiones culturales ab MMXVI

HIETSU IS HAPPENING!

Korkeatasoista matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa
vuodesta 2016 osoitteessa Hiekkarannantie 9
Liput ja lisäinfo: www.hietsuishappening.com

HiH!

TERVEMENOA NÄLKÄ!

JOHN SCOTT'S

BLACK FRIDAY TARJOUS:

CHICKEN WINGS XL

**VAIN
10€**
Norm. 18€
(L, G)

20 kpl sinihomejuustodipillä.
Voimassa 23.-26.11.
John Scott's Ravintoloissa.